Opvang op landgoed Michaelshoeve

Risicoanalyse en kader voor maatregelen rondom de nieuwe asielopvanglocatie in Brummen

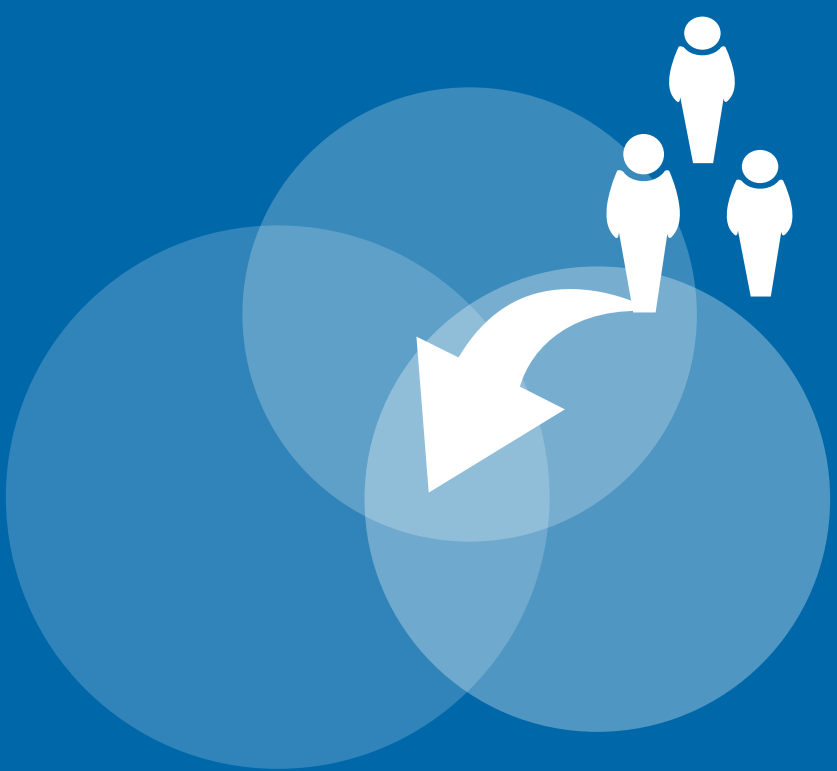

Notitie

Juli 2025

Bureau Beke

In opdracht van:
Gemeente Brummen

Kuppens, J., Schraven, D. en Sixma, L.

Opvang op landgoed Michaelshoeve
Risicoanalyse en kader voor maatregelen rondom
de nieuwe asielopvanglocatie in Brummen

© 2025, Bureau Beke

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs.

No part of this publication may be reproduced in any form by print, photo print or other means without written permission from the authors.

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**	**4**
1.1	Opdracht aan Bureau Beke	5
1.2	Inkadering van de risicoanalyse	6
1.3	Onderzoeksvragen	6
1.4	Verdere inhoud van dit rapport	7
1.5	Kern van de risicoanalyse	7
2	**Activiteiten en wegingsmethodiek**	**8**
2.1	Onderdelen van de risicoanalyse	8
2.2	De wegingsmethodiek	12
2.3	Inventarisatie van oplossingsrichtingen	13
2.4	(On)evenredige overlast en inzet van maatregelen	13
3	**De benoemde risico's en hun weging**	**16**
4	**Van risico's 1 naar oplossingsrichtingen**	**44**
4.1	De koppeling van oplossingsrichtingen aan de hoogste risico's	45
5	**Kader voor het dynamisch beheerplan**	**58**
5.1	Algemene randvoorwaarden	58
5.2	Specifieke randvoorwaarden	60
Bijlage 1: nadere duiding specifieke locaties		63
Bijlage 2: suggesties bordje 'privéterrein'		64

1 Inleiding

In februari 2024 werd bekend dat het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) het voornemen heeft om op het terrein van landgoed Michaelshoeve in Brummen een azc voor maximaal 350 asielzoekers te ontwikkelen. Dit staat los van de tijdelijke doorstroomlocatie die in het voorjaar van 2024 op het perceel in paviljoen Heliant is gestart. Het COA heeft het gesprek gevoerd met de eigenaar van het perceel om het perceel te kopen. Wanneer COA het terrein aankoopt en een asielopvang gaat ontwikkelen, is de verwachting dat deze in de eerste helft van 2028 operationeel zal zijn.

In onderstaande afbeelding is landgoed Michaelshoeve weergegeven, met daarin binnen de blauwe cirkels nieuw te bouwen/te renoveren voorzieningen.

Afbeelding 1.1: Illustratie van de geplande asiellocatie

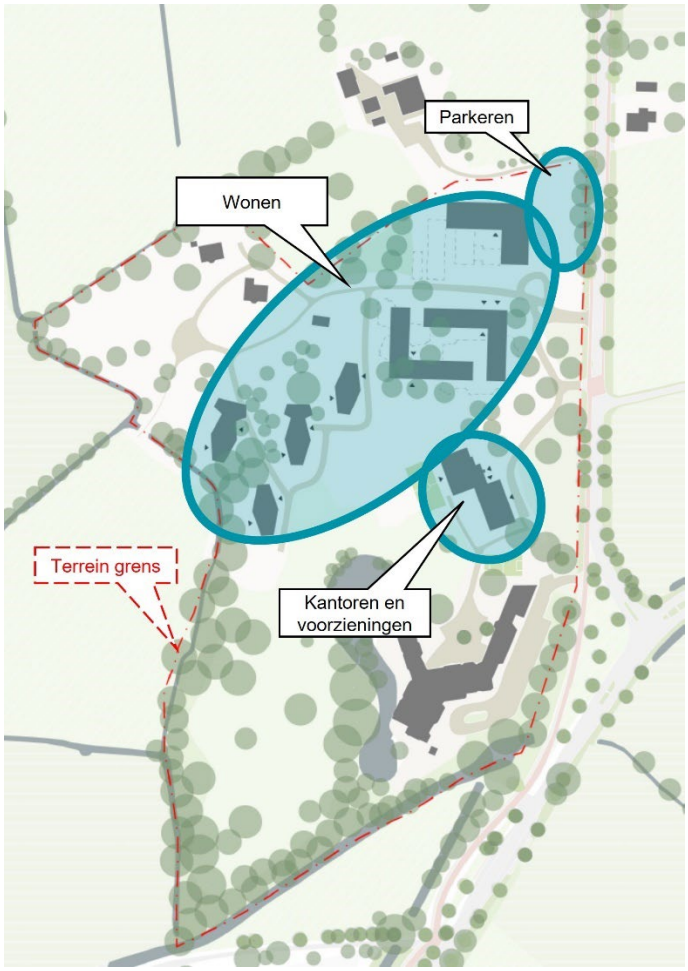

Bron: COA

De illustratie verdient nog enige toelichting. De ‘kantoren en voorzieningen’ bestaan uit de villa en het aangrenzende koetshuis, die COA voornemens is te renoveren. In het gebied ‘wonen’ zitten zowel de bestaande paviljoens als drie nieuw te bouwen wooneenheden. Over de locaties en afmetingen van de nieuw te bouwen wooneenheden vindt op dit moment onder leiding van het COA overleg plaats met de gemeente en direct op- en omwonenden.

1.1 Opdracht aan Bureau Beke

Aan Bureau Beke is gevraagd om een risicoanalyse uit te voeren. Dit om inzicht te verschaffen in de risico’s voor leefbaarheid en veiligheid in de omgeving van de opvang en om oplossingsrichtingen tegen deze risico’s aan te dragen. Deze risicoanalyse van Bureau Beke kan aan een eventueel veiligheids- of beheerplan gekoppeld worden.

Voor Bureau Beke gelden de volgende randvoorwaarden voor het onderzoek:

- Het onderzoeksbureau gaat in de risicoanalyse uit van 350 asielzoekers: 300 reguliere asielzoekers plus 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv’ers). Dit uitgangspunt is ook gecommuniceerd richting de betrokken partijen in het onderzoek, om op basis hiervan risico’s en oplossingsrichtingen aan te dragen.
- Bureau Beke gaat bij de opvang in Brummen uit van een afspiegeling van de instroom van asielzoekers in Nederland. Dit betekent dat op voorhand minder risicovolle scenario’s (bijvoorbeeld alleen maar gezinnen) of op voorhand meer risicovolle scenario’s (bijvoorbeeld alleen maar veiligelanders) kunnen leiden tot een andere risico-inschatting.

Algemene visie van Bureau Beke op een risicoanalyse

Een risicoanalyse heeft betrekking op het inventariseren van risico’s over leefbaarheid en veiligheid in de omgeving van een opvanglocatie. Daar waar het ook in relatie staat tot de openbare ruimte, worden ook risicoaspecten meegenomen die zich op het terrein van de opvanglocatie voordoen.

Om kwalitatief goed en tegelijkertijd ook onafhankelijk onderzoek te doen, is het volgens Bureau Beke van belang dat alle betrokkenen zoveel mogelijk worden meegenomen in het onderzoek. Onder ‘betrokkenen’ verstaan we niet alleen omwonenden, maar ook partners als de politie, het COA en beleidsmedewerkers van de gemeente. En onder ‘omwonenden’ verstaan wij dan burgers die voldoende zicht hebben op de situatie rondom de toekomstige opvang.

Het cruciale onafhankelijke element van het onderzoek komt dan van Bureau Beke zelf. Op basis van de input van alle partijen bepaalt het onderzoeksbureau welke weging aan door alle betrokkenen genoemde risico’s van een opvang van in totaal 350 asielzoekers gegeven wordt. En welke risico’s nog voor de vestiging zouden moeten worden afgedekt door middel van voorgestelde oplossingsrichtingen.

1.2 Inkadering van de risicoanalyse

Door omwonenden zijn de volgende thema's regelmatig aangehaald om mee te nemen in deze risicoanalyse: (bouw)vergunningsprocedures, het beroepen op nadeelcompensatie (bijvoorbeeld vanwege huiswaardedaling) en ecologische natuur die wordt verstoord, bijvoorbeeld broedende vogels en de aanwezigheid van bepaalde bomen en wild. Deze thema's maken geen onderdeel uit van de risicoanalyse, vanwege verschillende redenen. De eerste twee thema's gaan gepaard met al langer lopende wensen en (juridische) procedures vanuit omwonenden. Daarom vormen deze twee thema's geen onderdeel van de risicoanalyse. Feitelijk gezien staan deze thema's ook los van de risicoanalyse, waarin het gaat om leefbaarheid ('schoon en heel') en veiligheid ('overlast en criminaliteit'). Daarnaast nemen we aan dat een afzonderlijk ecologisch onderzoek zal volgen voordat de bouw van de wooneenheden start.

Wel kijken we naar algemene randvoorwaarden voor de 350 te plaatsen asielzoekers. Denk hierbij aan de omstandigheden als beplanting, kunstverlichting en hoogte van de bebouwing in relatie tot de zichtlijnen van omwonenden richting de asielopvang.

Door zeer veel Brummenaren is het aantal van 350 asielzoekers aangehaald als een groot aandachtspunt. In de gesprekken die we met alle respondenten hebben gevoerd, is rondom dit punt aangegeven dat Bureau Beke hierop geen invloed heeft omdat de opdracht niet als zodanig geformuleerd is; onderzoek naar het meest optimale aantal asielzoekers op landgoed Michaelshoeve vereist a) een andere opdracht aan Bureau Beke en b) een andere invulling van de risicoanalyse.

1.3 Onderzoeksvragen

Voor de risicoanalyse rondom de plaatsing van maximaal 350 asielzoekers worden door Bureau Beke de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

1. Tot welke aannemelijke en urgente leefbaarheids- en veiligheidsrisico's in de directe omgeving zal de vestiging van de opvanglocatie op landgoed Michaelshoeve leiden?
2. Welke risico's zijn te kwalificeren als aannemelijke en urgente risico's ('risiconiveau I') die nog vóór de opening van de opvang door middel van welke suggesties voor maatregelen beheerst moeten worden?
3. Welke risico's zijn te kwalificeren als risiconiveau II en III?
4. Welke oplossingsrichtingen zijn aan de risico's met niveau I te koppelen die in een beheerplan als maatregelen kunnen worden ingezet om te overlast te beheersen?

1.4 Verdere inhoud van dit rapport

In het volgende hoofdstuk komen de uitgevoerde onderzoeksactiviteiten en de wegingsmethodiek aan bod. De risicoanalyse resulteert in hoofdstuk 3 in een overzicht van beschreven en benoemde risico's, hun weging (kwalificatie 1, 2 of 3) en de door Bureau Beke vermelde argumentatie rondom de weging. In hoofdstuk 4 worden de risico's die volgens de visie van Bureau Beke voorafgaand aan de start van de opvang moeten zijn afgedekt (risico's 1) gekoppeld aan oplossingsrichtingen. We noemen dit bewust nog oplossingsrichtingen, omdat het naar onze mening pas beheermaatregelen zijn als door de verantwoordelijken wordt besloten om deze oplossingsrichtingen daadwerkelijk in te zetten. In het afsluitende hoofdstuk 5 volgt een inkadering van het toekomstig beheer, zoals wij dat ideaaltypisch voor ons zien. In dat hoofdstuk gaan we ook dieper in op nadere afspraken die tussen partijen gemaakt kunnen worden.

Een beheerplan is dynamisch

De risicoanalyse resulteert in oplossingsrichtingen die volgens de visie van Bureau Beke voorafgaand aan de start van de opvanglocatie doorgevoerd moeten zijn. Het onderzoeksbureau regeert daarmee niet voorbij zijn eigen invloedssfeer; het is aan de betrokken partijen om te bepalen welke maatregelen (extra) worden ingezet als zich bepaalde risico's voordoen die concrete actie vereisen. Daarvoor kunnen de betrokken partijen minimaal gebruik maken van de benoemde basisoplossingsrichtingen. Ook worden extra opschaaloplossingsrichtingen gegeven, voor het geval de risico's na het nemen van de aanbevolen maatregelen nog onvoldoende beheerst kunnen worden; deze oplossingsrichtingen kunnen dan naast de al bestaande maatregelen ingezet worden. Een beheerplan heeft daardoor een dynamisch karakter: indien nodig, kan opgeschaald (bij meer overlast), maar ook afgeschaald (bij minder overlast) worden in maatregelen.

1.5 Kern van de risicoanalyse

Een rapportage van een risicoanalyse rondom een asielopvanglocatie kent een op meerdere, vaak kwalitatieve bronnen gefundeerde argumentatie. Naar de mening van Bureau Beke is het essentieel om deze argumentatie op transparante wijze aan de lezer voor te leggen. Dit vindt in hoofdstuk 3 plaats.

De conceptrapportage van de risicoanalyse is voorgelegd aan een leescommissie, een vertegenwoordiging van COA, gemeente Brummen, omwonenden en ondernemers.[1] Wij kunnen ons voorstellen dat er lezers zijn die minder geïnteresseerd zijn in de argumentatie achter de weging van risico's en graag direct de essentie tot zich nemen. In dat geval geven wij het advies om alleen de hoofdstukken 4 en 5 te lezen. Deze raken namelijk de kern van de risico's die aandacht vereisen, de oplossingsrichtingen die naar onze mening doorgevoerd zouden moeten worden en de randvoorwaarden die eveneens noodzakelijk zijn om het beheer nader in te richten.

1. Zie voor een verdere toelichting over deze leescommissie hoofdstuk 2.

2 Activiteiten en wegingsmethodiek

Tijdens een startbijeenkomst op 8 juli 2024 in het gemeentehuis van Brummen zijn de onderdelen van een risicoanalyse op hoofdlijnen door Bureau Beke gepresenteerd aan op- en omwonenden, in aanwezigheid van enkele gemeentevertegenwoordigers. Omwonenden hebben na deze bijeenkomst aangegeven dat voor hen Bureau Beke een geschikte kandidaat is om de risicoanalyse uit te voeren. Dit vormde voor de gemeente de grond om Bureau Beke opdracht te verlenen.

2.1 Onderdelen van de risicoanalyse

De kern van de risicoanalyse is om vooraf de te verwachten risico's van de komst van de locatie en zijn bewoners zo nauwkeurig mogelijk in te schatten. Dit gebeurt door het inventariseren van feiten en meningen en het schouwen van de situatie ter plekke. De kern van de risicoanalyse is het zo nauwkeurig mogelijk in kaart brengen en wegen van zowel de bestaande als de verwachte risico's van de opvanglocatie en haar bewoners. Dit gebeurt door het inventariseren van feiten en meningen vanuit diverse partijen. Voor deze risicoanalyse zijn verschillende onderzoeksactiviteiten uitgevoerd, die hierna worden toegelicht.

Het uitvoeren van een schouw (N=15 personen)
Met de direct omwonenden van de opvanglocatie en in aanwezigheid van twee wijkagenten is via een zogenaamde schouw de situatie ter plekke bekeken. Er is gezamenlijk rondgelopen, zowel op als rond de beoogde opvanglocatie. Omwonenden hebben namelijk vaak een interessante en verfrissende wijze van kijken naar hun eigen omgeving. Daarnaast hebben veel omwonenden ook de nodige goede inbreng gehad als het gaat om het vinden van oplossingen voor een mogelijk risico. Bewust is ervoor gekozen om alleen met omwonenden en de politie te schouwen, niet met een vertegenwoordiger van het COA of van de gemeente. De gedachte hierachter is om omwonenden uitvoerig in de gelegenheid te stellen hun aandachtspunten te benoemen, zonder dat er ter plekke een discussie ontstaat tussen verschillende partijen. Bureau Beke heeft geen eisen gesteld ten aanzien van de omwonenden die meelopen.

Het voeren van individuele en groepsgesprekken met omwonenden (N=23 personen)
De direct omwonenden van de toekomstige opvang ('eerste schil') zijn benaderd met de vraag of er nog behoefte bestond aan een individueel gesprek. Hiervan hebben enkele omwonenden gebruik gemaakt.

Daarnaast zijn twee gesprekken op school De Lans gevoerd. Het eerste gesprek was met de directrice en een kwaliteitsmedewerker van De Lans en het tweede gesprek was met veertien ouders (wederom in het bijzijn van de directrice en de kwaliteitsmedewerker).

Enquête onder burgers in Brummen (N=2.429 respondenten)
Uniek aan de situatie in Brummen is dat het potentiële onderzoeksgebied (het bij de risicoanalyse te betrekken gebied van omwonenden en ondernemers) relatief groot en verschillend van aard is. Het gebied bestaat uit verschillende wijken een industriegebied en losstaande bedrijven. Voor het inschatten van opvang gerelateerde risico's was het van belang om ook omwonenden en ondernemers die wat verder weg wonen een vragenlijst in te laten vullen. Een inventarisatie onder twee omwonenden heeft oorspronkelijk de volgende wensen voor het verspreidingsgebied opgeleverd:

Tabel 2.1: Eerste suggestie voor verspreidingsgebied verder afgelegen omwonenden

Industrieterrein en woonhuizen Rhienderen
Lanen ten zuiden van de begraafplaats (o.a. Prins Bernardlaan)
Straten in het kwadrant Zutphensestraat - Meengatstraat
Biologische boerderijwinkel De Meander
Stichting Riwis Zorg en Welzijn
Huizen langs Houtwal

Vanuit de gemeente Brummen is op 21 januari 2025 aangegeven dat een groter verspreidingsgebied gewenst is, waarbij 938 adressen in Brummen aangeschreven worden. Specifiek betreft het ook de woningen aan de route Zutphensestraat tot het centrum/marktplein. Dit gebied ziet er als volgt uit:

Figuur 2.1: Tweede suggestie voor verspreidingsgebied verder afgelegen omwonenden

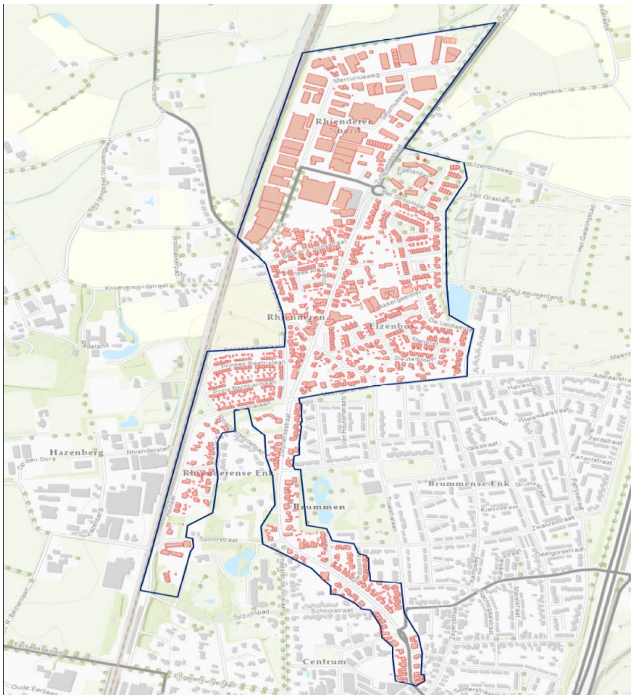

Tijdens een forumvergadering van de gemeenteraad op 6 februari 2025 is besloten om ook deze tweede suggestie voor het tweeverspreidingsgebied verder uit te breiden naar de gehele kern van Brummen en aangrenzende gebieden (Leuvenheim, Oeken en Cortenoever). Dit betekende dat in totaal ruim 4.382 adressen zijn aangeschreven, met het verzoek mee te werken aan de risicoanalyse. Dit is door 2.429 personen gedaan. In een digitale enquête zijn enkele door Bureau Beke geformuleerde vragen voorgelegd, naar bijvoorbeeld de risico's die omwonenden zien, maar ook naar de oplossingsrichtingen die zij hebben om de risico's zoveel mogelijk tegen te gaan. De ervaring van Bureau Beke is dat inwoners, als 'expert van hun eigen omgeving', een waardevolle inbreng kunnen hebben.

Het gaat om het inventariseren van mogelijke risico's; of een risico een of meerdere keren wordt genoemd of door een direct omwonende of een persoon die verder weg woont, doet daarbij niet ter zake. Alle genoemde risico's zijn namelijk door Bureau Beke meegenomen in de notitie en worden gewogen.

Nabellen van burgers die behoefte hadden aan aanvullend gesprek (N=307 personen)
In de vragenlijst is ook de vraag opgenomen of omwonenden hun antwoorden in een (telefoon)gesprek met Bureau Beke nader wilden toelichten? In dat geval konden ze hun telefoonnummer achterlaten. Alle mensen zijn een of meerdere keren (in geval van geen gehoor) gebeld, sommigen tot drie keer. In totaal is met 234 omwonenden (76 procent) gesproken. De mensen die niet opnamen, is zoveel mogelijk via de voicemail verteld om het nummer van Bureau Beke te bellen of alsnog te mailen naar een onderzoeker van Bureau Beke, mochten ze nog aanvullingen op hun input hebben. Ook is op basis van de telefoongesprekken nog een klein aantal face-to-face gesprekken met omwonenden gevoerd.

Individuele en groepsgesprekken met professionals (N=16 personen)
Verder zijn diverse (groep)gesprekken met professioneel betrokkenen gevoerd om de genoemde risico's in een breder perspectief te plaatsen. Het gaat dan om gesprekken met/het raadplegen van bijvoorbeeld de politie, het COA, medewerkers Openbare Orde en Veiligheid (OOV), jongerenwerk, een verkeerskundige, een vakspecialist Wegbeheer en Openbare Verlichting van de gemeente Brummen, medewerkers van het Team Voor Elkaar en de afdeling Fysieke Leefomgeving, de burgemeester van Brummen en een medewerker van Stichting Welzijn Brummen. Ook zijn NS-medewerkers gesproken.

Ondernemersraadpleging (N=9 ondernemers)
Om ook een beeld te krijgen van de risico's die ondernemers verwachten, zijn verschillende gesprekken met hen gevoerd. Het gaat dan om bijvoorbeeld supermarkten (die niet allemaal commentaar wilden geven op onze vragen), een tankstation, een cafetaria en een kinderdagverblijf. Ook zijn enkele ondernemers van het industrieterrein, die door de gemeente Brummen werden uitgenodigd om met Bureau Beke in gesprek te gaan,

gesproken. Daarnaast is geprobeerd contact te leggen met een imker op het terrein, een zorginstelling en de buurtbus, maar vanuit hen is niet gereageerd.

Bespreking conceptrapportage met leescommissie
Bureau Beke heeft voorgesteld om de conceptrapportage te bespreken met een leescommissie. Hiermee is door de gemeente Brummen ingestemd. Een leescommissie bestaat naar onze mening bij voorkeur uit vertegenwoordigers van omwonenden, de gemeente Brummen en het COA. Onze ervaring is dat een dergelijke transparante werkwijze, waarbij alle leescommissieleden het concept tegelijkertijd ontvangen en kunnen inzien, het proces rondom de vestiging van de opvang verder helpt.

In de bijeenkomst van de leescommissie op 9 juli 2025 heeft de focus gelegen op de inhoudelijke juistheid van de rapportage (bijvoorbeeld ten aanzien van het goed schrijven van straatnamen en dergelijke) en de weging van Bureau Beke. De in de bijeenkomst van de leescommissie gemaakte opmerkingen rondom de weging zijn door Bureau Beke genoteerd en meegenomen in de uiteindelijke weging in de definitieve rapportage.

Hoor en wederhoor
Op verschillende momenten zijn bevindingen uit de gesprekken teruggekoppeld, zowel aan omwonenden als aan andere respondenten. Dit om meningen te verifiëren en mogelijke oplossingsrichtingen voor te leggen. Soms is meerdere malen met dezelfde respondenten gesproken, om nieuwe risico's/oplossingsrichtingen voor te leggen.

Het meenemen van ervaringen uit eerder onderzoek van Bureau Beke
Jaarlijks voert Bureau Beke een zogenaamde Monitoring Veiligheid en Leefbaarheid rondom diverse opvanglocaties uit. De bronnen voor deze monitoring bestaan in hoofdzaak uit een enquête onder omwonenden. Daardoor kunnen zij, ook als 'experts van hun eigen omgeving', aangeven welke overlast- en criminaliteitservaringen zij hebben. Inmiddels heeft rondom een opvanglocatie in een andere gemeente de negende jaarlijkse vragenlijst onder omwonenden, met het thema veiligheid en leefbaarheid, plaatsgevonden. Iets dergelijks vindt ook rondom andere asiellocaties plaats. Dergelijke zogenaamde 'omwonendenmonitoring' geeft daarmee vanuit het perspectief van de omgeving inzicht in veiligheids- en leefbaarheidsaspecten waarmee in het beheer rekening gehouden kan worden. Ook zijn er eerdere risicoanalyses rondom diverse opvanglocaties uitgevoerd. Ervaringen die in deze omwonendenmonitoring en risicoanalyses zijn opgedaan, gekoppeld aan hetgeen momenteel daadwerkelijk op het gebied van veiligheid en leefbaarheid speelt, zijn eveneens door de onderzoekers meegenomen.

Specifiek is voor de combinatie van een amv- en azc-locatie ook teruggegrepen op eerdere gesprekken met COA-medewerkers, ervaringen op andere locaties en gesprekken met medewerkers van NIDOS, de voogdij- en opvangorganisatie voor amv'ers. Deze benchmarkervaringen zijn weer teruggekoppeld met COA-medewerkers die rondom Brummen betrokken zijn. Daarbij is ook gekeken hoe andere gemeenten aan de voorkant risico's hebben ingeschat en hoe deze in de praktijk hebben uitgepakt.

Hoewel we ons realiseren dat iedere locatie uniek is en zijn eigen context kent, vonden we het belangrijk om dergelijke ervaringen mee te nemen. Ter ondersteuning hiervan is ook gekeken naar hetgeen in de literatuur hierover bekend is.

2.2 De wegingsmethodiek

Het geven van een overzicht van risico's na de weging
Uiteindelijk hebben alle activiteiten geleid tot een overzicht aan risico's (zie hoofdstuk 3). Het maakte daarbij niet uit of een risico een of meerdere keren genoemd is; ieder risico is meegenomen. Vervolgens zijn de risico's door drie direct bij de activiteiten betrokken onderzoekers van Bureau Beke gewogen. De wegingsmethodiek is als volgt visueel weer te geven:

Figuur 2.2: de wegingsmethodiek

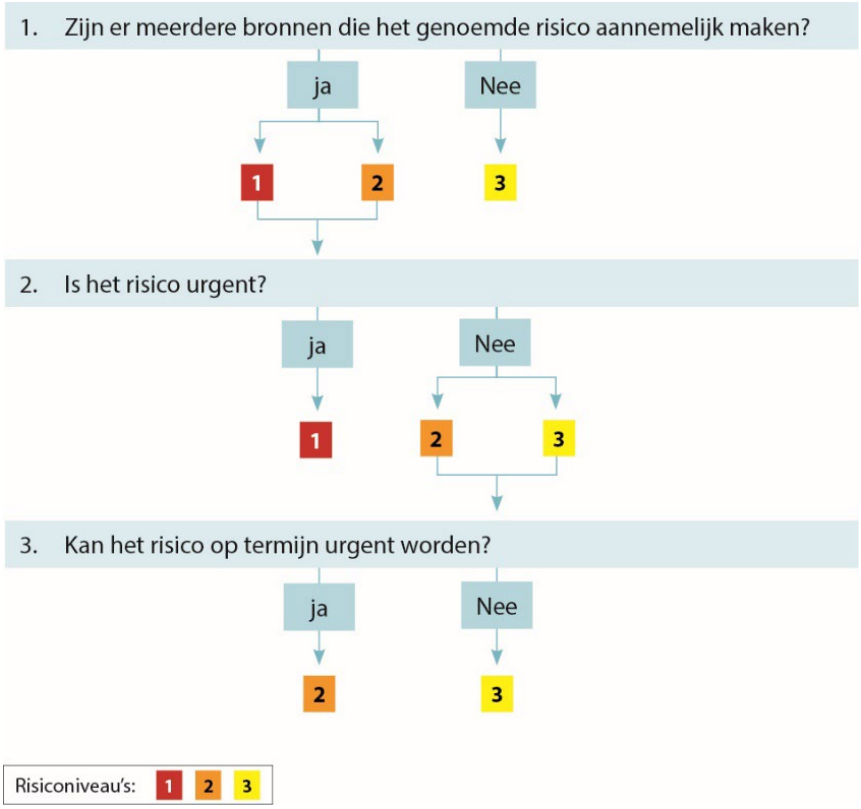

De drie kernvragen leiden tot drie risiconiveaus met de volgende verduidelijking:

- Niveau 1: het risico is aanwezig en dermate aannemelijk, concreet en urgent dat direct (of in ieder geval voordat de opvang wordt geopend) een beheermaatregel nodig is;
- Niveau 2: het risico is aanwezig, maar niet dermate aannemelijk, concreet en urgent dat direct een beheermaatregel nodig is. Monitoring van het risico is wel vereist om te bepalen of het op termijn een risiconiveau 1 wordt;
- Niveau 3: het risico is (vooralsnog) niet aanwezig en aannemelijk. Er is geen beheermaatregel en geen monitoring op dit risico nodig.

Voor de duidelijkheid: de aannemelijkheid van een risico resulteert dus niet in een berekening van aantallen incidenten in de toekomst en/of kansen waarop bepaalde incidenten kunnen optreden. Alle input die uit de onderzoekshandelingen naar voren komt wordt in de weging meegenomen en leidt tot de risico-inschatting. Omdat het zowel cijfers uit het verleden als meningen van betrokkenen betreft, worden deze niet in een model gekwantificeerd omdat dit niet mogelijk is; het gaat om het vertalen van zowel data als meningen van partijen richting de aannemelijkheid waarop bepaalde zaken zich voor kunnen gaan doen. En, als dit zich voordoet, om de urgentie om dit direct aan te pakken.

Er is dus zijdelings wel gekeken naar feitelijke inzichten rondom criminaliteit van asielzoekers, maar bewust kiezen we ervoor om die niet te kwantificeren in de rapportage. Dit met de gedachte dat algemene cijfers over de criminaliteit in het verleden op andere locaties geen absolute zekerheden opleveren over criminaliteit rondom de opvanglocatie aan de Zutphensestraat in Brummen in de toekomst.

2.3 Inventarisatie van oplossingsrichtingen

Ook zijn alle door de omwonenden aangedragen oplossingsrichtingen geïnventariseerd. In de visie van Bureau Beke moeten de risico's met niveau 1 gekoppeld worden aan minimaal één oplossingsrichting. Een of meerdere oplossingsrichtingen krijgen dan het karakter van concrete maatregelen als deze worden ingezet door de beheerpartners. Deze kunnen vervolgens worden gebruikt voor een beheerplan. Daarbij is een onderverdeling gemaakt in 'basisoplossingsrichtingen' (door te voeren oplossingsrichtingen die direct, en volgens de visie van Bureau Beke al bij de start van de opvang ingezet worden) en 'opschaaloplossingsrichtingen' (te reserveren oplossingsrichtingen die eventueel in de toekomst nog ingezet kunnen worden). Het onderscheid tussen deze twee soorten oplossingsrichtingen bepalen we op basis van monitorervaringen na risicoanalyses elders. De beheersbaarheid van leefbaarheid en veiligheid staat daarbij centraal.

2.4 (On)evenredige overlast en inzet van maatregelen

Voor Bureau Beke is de beheersbaarheid van de veiligheid en leefbaarheid in de omgeving van de asielopvang essentieel. De basisoplossingsrichtingen die in de risicoanalyse worden voorgesteld beschouwt Bureau Beke als minimaal uit te voeren suggesties bij de start van de opvanglocatie. Tijdens de exploitatie van de asielopvang kan geconcludeerd worden dat de naar maatregelen omgezette oplossingsrichtingen volstaan om de leefbaarheid en veiligheid in de omgeving van de opvanglocatie te waarborgen. Maar evengoed kan het ook zo zijn dat deze maatregelen niet afdoende zijn. In dat laatste geval is het van belang om te kijken of er nog extra maatregelen noodzakelijk zijn.

Voor Bureau Beke is het in de evaluatie essentieel om te kijken naar 'onevenredig overlast'. Deze is in eerdere risicoanalyses gedefinieerd als:

Onevenredige overlast is aan de opvanglocatie of haar bewoners te relateren overlast die door de verantwoordelijke handhavende partijen met de beschikbare maatregelen niet beheerst kan worden.

Essentieel in deze definitie is dat overlast toewijsbaar moet zijn aan de asielopvang of haar bewoners; andere vormen van overlast worden niet meegenomen. Verder gaat de definitie uit van een bepaalde mate van hanteerbaarheid van overlast. Dit wil dus zeggen dat overlast aan beheermaatregelen gekoppeld wordt en daarmee goed in de hand gehouden wordt, niet dat alle overlast in een straat of buurt tot een nulpunt gereduceerd moet of kan worden. Dit laatste is namelijk niet mogelijk, omdat aan overlast ook deels een subjectieve component hangt, namelijk de beleving van de burger; de ene burger ervaart bepaalde gebeurtenissen eerder als overlastgevend dan andere burgers. Het plaatsen van asielzoekers op landgoed Michaelshoeve zal immers de nodige activiteit en beweging in de omgeving met zich meebrengen.

Voor goed beheer rondom de asielopvang in Brummen is, na oplevering van de risicoanalyse, het volgende stroomschema voor de monitoring door een beheergroep[2] mogelijk nuttig:

Figuur 2.3: stroomschema monitoring door beheergroep

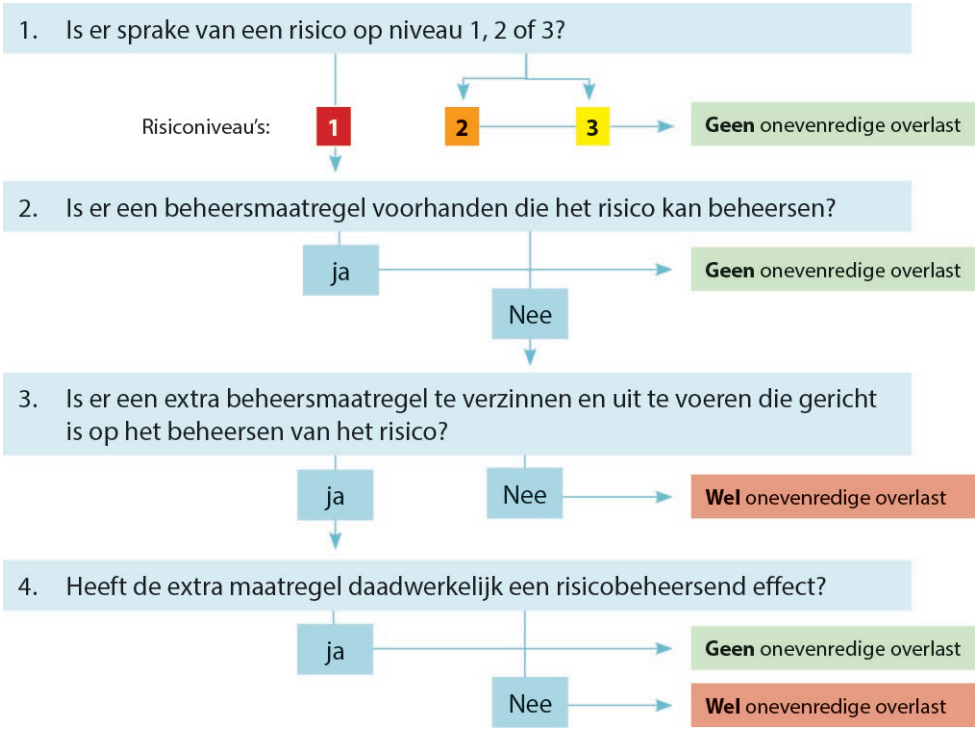

2. Onder een beheergroep verstaan we een overlegstructuur met daarin vertegenwoordigers van gemeente Brummen, COA en politie, die regelmatig operationeel overleg voeren over de gang van zaken rondom de opvang en besluiten kunnen nemen rondom op- dan wel afschalen in maatregelen.

Belangrijk is dus dat in geval van onevenredige overlast gekeken wordt naar extra of alternatieve maatregelen die de overlast beter kunnen beheren. Deze alternatieve maatregelen kunnen in ieder geval gevonden worden in de opschaaloplossingsrichtingen, maar mogelijk zijn gaandeweg de exploitatie ook nieuwe maatregelen ter beschikking gekomen die ingezet kunnen worden. Dit geldt echter ook andersom: als blijkt dat er met minder maatregelen hetzelfde overlastniveau kan worden gerealiseerd, kunnen maatregelen eventueel ook worden afgebouwd. Dit is naar onze mening de essentie van dynamisch beheer.

3 De benoemde risico’s en hun weging

In dit hoofdstuk volgt de weging van de in documenten beschreven en door betrokkenen genoemde risico’s. Deze risico’s zijn, omwille van de leesbaarheid, gerubriceerd in thema’s. Het gaat dan om de volgende thema’s:

- Door amv’ers/asielzoekers gepleegde overlast;
- Door amv’ers/asielzoekers en derden gepleegde criminaliteit;
- Aantasting van de leefbaarheid;
- Incidenten op de locatie;
- Infrastructurele problemen/verkeersveiligheid;
- Ongewenste interactie tussen doelgroepen;
- Aandachtspunten rondom de samenwerking tussen beheerpartners;
- Aandachtspunten rondom de personele inzet van beheerpartners;
- Risico’s voor amv’ers/asielzoekers.

De risico’s zijn afzonderlijk gewogen voor amv’ers (amv) en asielzoekers (az). Als de wegingen wat betreft aard en oorsprong overeenkomen worden ze samengenomen via de noteerwijze amv/az. Hierbij is het belangrijk om te vermelden dat wij eerder naar gedrag van asielzoekers kijken dan naar de aantallen asielzoekers. Immers: door Bureau Beke uitgevoerde monitoring rondom asiellocaties wijst uit dat één asielzoeker soms meer overlast kan geven dan een totale groep.

Risico	Weging risico	Argumentatie
Door amv'ers/asielzoekers gepleegde overlast		
Overlast door specifieke doel-groep	Amv/az: 1	Meerdere betrokkenen uiten zorgen om overlast vanuit specifieke doelgroepen die mogelijk opgevangen zullen worden. Vanuit verhalen uit andere opvanglocaties (o.a. Ter Apel) verwachten omwonenden met name problemen door alleenstaande mannen en asielzoekers uit zogenaamde 'veilige landen'. Daarnaast zijn er bij omwonenden zorgen om de 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen, waarvan bekend is dat zij op de locatie zullen worden opgevangen. Vanuit het COA is vernomen dat in de opvanglocatie in Brummen een afspiegeling van de op dat moment bestaande asielinstroom in Nederland gevestigd zal worden. Dit betekent dat ook in Brummen inderdaad alleenstaande mannen en amv'ers, deels uit veilige landen, gehuisvest zullen worden. Wij achten het aannemelijk dat alleenstaande mannen, 'veiligelanders' en amv'ers geplaatst zullen worden. Overlast valt dan ook niet uit te sluiten. Het COA heeft de belangrijke taak om voorlichting te geven, afspraken te maken met alle asielzoekers en passende maatregelen te treffen bij overlast op het terrein. Daar waar overlast zich buiten zal gaan afspelen, achten wij het van belang dat er een goed en duidelijk meldsysteem voor klachten (in geval van 'geringere' feiten) wordt opgezet.
Betreden privé-terreinen	Amv/az: 1	Omwonenden, bedrijven op het naastgelegen terrein 'Rhienderen Noord' en landbouwbedrijven uit de buurt geven aan zorgen te hebben over asielzoekers/amv'ers die ongewenst hun privéterreinen betreden. Elk met eigen redenen. Omwonenden geven aan zich onveilig te voelen als er 'vreemden' op hun terrein lopen, bijvoorbeeld om melk te kopen. Hetzelfde geldt voor werknemers die op het bedrijventerrein werkzaam zijn. Landbouwbedrijven uit de buurt vrezen voor de beschadiging van akkers. Het is niet geheel uit te sluiten dat vreemdelingen die niet op de hoogte zijn van Nederlandse gebruiken of die nieuwsgierig zijn naar hun nieuwe omgeving privéterrein rondom woningen en bedrijven betreden, maar op grond van door ons uitgevoerde monitoring elders achten we dit niet heel aannemelijk. Voor weilanden/landbouwgrond geldt dat de grenzen hiervan voor asielzoekers en amv'ers onduidelijk kunnen zijn, waardoor niet uit te sluiten valt dat zij over weilanden zullen gaan lopen. Als dit gebeurt, of wanneer privéterrein van woningen en bedrijven worden betreden, ligt hier in ieder geval een taak voor het COA om asielzoekers/amv'ers goed te (blijven) informeren zodat het voor hen duidelijk is waar erfgrenzen liggen; daarom geven we hier de hoogste risicoweging aan.

Overlast van rondhangende asielzoekers in de openbare ruimte	Amv/az: 1	Omwonenden verwachten dat asielzoekers en amv'ers rondom huizen, op het bedrijventerrein, in parken, op openbare wegen en in het centrum zullen gaan lopen en hier mogelijk voor overlast zullen zorgen. Samengenomen worden door de ruim 2.400 respondenten in de vragenlijst en de na-belronde zeer veel locaties genoemd die door velen worden samengevat met 'heel Brummen als overlastlocatie'. Met name in periodes waarin de weersomstandigheden goed zijn, valt niet uit te sluiten dat vreemdelingen buiten gaan recreëren. Dit zal echter niet automatisch tot overlast leiden. Zolang men niet in grote aantallen bijeen komt en er bovendien geen overlastgevende/criminele activiteiten plaatsvinden, beschouwen wij 'rondhangen' dan ook als acceptabel. Het is asielzoekers en amv'ers namelijk toegestaan om, net zoals Nederlandse burgers, zich in de publieke ruimte te begeven. Naar onze mening is het wel van belang om daadwerkelijke overlast (hier vallen bijvoorbeeld wandelende/zittende asielzoekers niet onder) in de omgeving zoveel mogelijk tegen te gaan. Omwonenden en professioneel betrokkenen noemen dus zeer veel aan locaties waar verwacht wordt dat asielzoekers/amv'ers gaan rondhangen/rondzwerven. Het gaat met name om de volledige route van de opvanglocatie naar het centrum van Brummen, inclusief het centrum zelf. Ook worden specifieke plekken genoemd zoals supermarkten (met name de Aldi), het Marktplein, het bedrijventerrein Rhienderen Noord, park 't Goor, sportvelden (o.a. De Hazenberg), speeltuinen, het station, woonwijk de Elzenbos, voedselbos Nieuwe Erven, het Gat van Cortenoever, de bankjes bij het pontje naar Bronckhorst, zwembad Rhienderoord, de algemene begraafplaats en de bibliotheek. Daarnaast worden veel straten genoemd, waarvan wij vinden dat de volgende straten extra toezichthoudende aandacht verdienen: Zutphensestraat (zowel richting het centrum als richting Zutphen), Spoorstraat, Vulcanusweg, Arnhemsestraat, Meengatstraat, Tolzichtpad en Kampweg. Om deze mogelijke overlast periodiek te kunnen monitoren in een beheergroep (en een eventueel omwonendenoverleg) en omdat afspraken met ondernemers noodzakelijk zijn, geven we hier de hoogste kwalificatie aan. Overlast bij de bibliotheek, de algemene begraafplaats, het Gat van Cortenoever en het pontje richting Bronckhorst laten wij buiten beschouwing, omdat we dit op voorhand niet urgent achten. Hieronder gaan we meer specifiek in op locaties waarvan wij van mening zijn dat daarvoor in de toekomst extra aandacht nodig is.
Overlast bij station Brummen	Amv/az: 1	Het NS-station in Brummen wordt door betrokkenen als een mogelijk veelvoorkomende overlastlocatie gezien. Omwonenden geven aan zich onveilig te gaan voelen wanneer asielzoekers en amv'ers in grote aantallen op het station aanwezig zijn en eventueel overlastgevend gedrag vertonen. Er heersen met name zorgen om lokale ouderen en jongeren die veelal gebruik maken van het station. Zij zouden zich niet meer veilig voelen om met de trein te reizen. Naast sociale overlast zijn er ook zorgen om fietsendiefstal en zwartrijden op het station in Brummen. Deze delicten zijn verderop opgenomen als aparte criminaliteitsrisico's. Het station zal naar verwachting een essentiële voorziening voor asielzoekers/amv'ers worden om te kunnen reizen naar andere steden. Wij verwachten dan ook dat zij het station zullen gebruiken. Het zal daarom aanzienlijk drukker worden op het

		station. Omdat het station een afgelegen ligging heeft en er weinig toezicht is, valt overlast op deze locatie niet uit te sluiten, ook omdat het perron door het ontbreken van toegangspoortjes vrij te betreden is. Momenteel zouden er al meermaals vernielingen hebben plaatsgevonden, vermoedelijk door de lokale jeugd. Deze incidenten worden ook door de politie geregistreerd en, waar mogelijk, aangepakt. Omdat wij op dit vlak extra maatregelen en afspraken nodig achten krijgt dit risico de hoogste weging.
Overlast in de trein	Amv/az: 1	Vanuit verhalen over trajecten nabij andere opvanglocaties (o.a. Maarheeze) vrezen omwonenden voor overlast in treinen die van en naar het station in Brummen gaan. Het gaat dan om asociaal/gewelddadig gedrag richting medereizigers en NS-personeel en vernielingen. Dit zou met name door veiligelanders en alleenstaande mannen gedaan worden. Omdat deze groepen ook in Brummen geplaatst zullen worden sluiten wij niet uit dat overlast in treinen kan voorkomen. Daarom geven we dit risico geven de hoogste weging mee.
Overlast in en overbelasting van de buurtbus	Amv/az: 1	In de gemeente Brummen rijden drie buurtbuslijnen, waarvan één direct langs de opvanglocatie bij de Michaelshoeve komt en daar tevens een halte heeft. De buurtbussen zijn kleinschalig van opzet, met een maximale capaciteit van acht zitplaatsen, en worden volledig gerund door vrijwilligers. Bij vestiging van 350 asielzoekers op de Michaelshoeve wordt door zowel omwonenden als professionals een aanzienlijke toename van het gebruik van de buurtbus verwacht die langs de opvanglocatie rijdt (Buslijn 515). Het is aannemelijk dat deze capaciteitsdruk zal leiden tot overbelasting van de buurtbusbezetting en tot ervaren of daadwerkelijke overlast onder omwonenden. Betrokkenen verwachten daarnaast dat lokale ouderen de buurtbus zullen gaan mijden omdat zij zich niet veilig meer voelen en omdat er voor hen geen plek meer zal zijn in de bus. Daarnaast wordt gevreesd dat vrijwillige chauffeurs zich zullen terugtrekken als zij, mede door de overbelasting, negatieve ervaringen opdoen met asielzoekers/amv'ers. Dit achten wij zeer onwenselijk. Wij geven dit risico daarom de hoogste weging mee omdat aanvullende maatregelen over reisvoorzieningen voor vreemdelingen naar onze mening noodzakelijk zijn.
Overlast in park 't Goor en voedselbos Nieuwe Erven	Amv/az: 1	Omwonenden hebben zorgen geuit over park 't Goor en het voedselbos als potentiële overlastlocatie. Het park wordt als onoverzichtelijk ervaren, wat het risico op onwenselijk of overlastgevend gedrag vergroot. Binnen het park is tevens een dierenpark gevestigd, waardoor ook zorgen zijn geuit over mogelijke dierenmishandeling. Professionals, met name politie en jongerenwerk signaleren dat park 't Goor op dit moment al in beeld is als locatie waar sprake is van overlast, met name gerelateerd aan drugscriminaliteit. Dit risico is als apart criminaliteitsrisico opgenomen in de analyse. Bij het voedselbos zijn bankjes geplaatst waar mensen kunnen recreëren. Vooralsnog gaan we niet automatisch uit van overlast op deze locaties door asielzoekers/amv'ers, maar is het wel zaak om dit nauwlettend in de gaten te houden. Overigens staat het asielzoekers, net als burgers, vrij om deze locaties te betreden, zolang ze geen overlast veroorzaken. Desondanks zijn we van mening dat vooral in de zomer, wanneer verblijf in de openbare ruimte toeneemt, moet worden gemonitord hoe deze situatie zich ontwikkelt. Bij voorkeur worden de bevindingen ook gedeeld in een overleg met omwonenden.

Overlast in speeltuinen/op schoolpleinen	Amv/az: 1	In Brummen bevinden zich meerdere speeltuinen, waarvan speeltuin Rhienderen het dichtst bij de geplande opvanglocatie ligt. Omwonenden beschouwen deze speeltuinen momenteel als veilige en toegankelijke speelplekken voor kinderen, ook zonder voortdurend ouderlijk toezicht. Omwonenden zijn bang dat dit zal veranderen omdat speeltuinen aanlokkelijke hangplekken kunnen zijn. Hetzelfde geldt voor schoolpleinen met speeltoestellen. Omwonenden geven aan dat hun kinderen speeltuinen zullen/moeten gaan mijden omdat ze zich onveilig voelen in de mogelijke aanwezigheid van de asielzoekers/amv'ers. Ze geven aan bang te zijn dat hun kinderen zullen worden lastiggevallen. Met name in de zomermaanden is te verwachten dat speeltuinen drukker zullen worden bezocht wanneer 350 asielzoeker/amv'ers in Brummen zijn gevestigd. Overlastervaringen bij omwonenden vallen daarmee niet uit te sluiten. Het is daarom wenselijk om deze situatie te blijven monitoren in (veiligheids)overleggen. Wanneer zich vervelende situaties voordoen zal hier namelijk direct op moeten worden geacteerd. We achten het COA dan in eerste instantie verantwoordelijk om overlastgevers op te halen/toe te spreken. Mocht dat niets uithalen, dan kan opgeschaald worden naar handhaving.
Overlast bij supermarkten/winkels	Amv/az: 1	Wanneer 350 asielzoekers/amv'ers zich in Brummen gaan vestigen verwachten omwonenden dat het aanzienlijk drukker zal worden bij supermarkten. Met name de Aldi, de supermarkt die het dichtst bij de opvang gelegen is, maar ook de Dekamarkt en de Jumbo worden in dit kader genoemd. Ook winkels met pinautomaten (Primera en Jumbo) zouden volgens omwonenden te maken kunnen krijgen met extra drukte, hoewel asielzoekers sinds 2023 kunnen betalen via een zogenaamde 'Yoursafecard'. Omwonenden geven ook aan dat voor de ingang van supermarkten en op het Marktplein hangplekken zullen ontstaan. Uit eerdere analyses is ons bekend dat asielzoekers/amv'ers soms andere gewoonten hebben bij het doen van boodschappen. Deze gewoonten, zoals knijpen in fruit en groenten, kunnen door Brummenaren als overlastgevend worden ervaren. Ook kunnen de wachttijden bij het afrekenen door de toegenomen drukte verhoogd zijn. Wij achten het risico op overlast bij supermarkten en winkels daarom als aannemelijk. We geven dit risico de hoogste weging mee omdat we het van belang achten dat het COA blijvende afspraken maakt met asielzoekers en winkeliers om de overlast te beheersen.
Geluidsoverlast	Amv/az: 1	Omwonenden vrezen dat de asielzoekers voor geluidsoverlast zullen zorgen, bijvoorbeeld als zij buiten muziek draaien of in groepen praten. Omdat de opvanglocatie gevestigd is in een rustige en landelijke omgeving kan geluidsoverlast niet worden uitgesloten, zo is ook onze ervaring met monitoring elders. Op basis van diezelfde monitoring concluderen wij echter dat structurele geluidsoverlast niet aannemelijk is omdat het COA in het algemeen heeft aangetoond hier maatregelen tegen te kunnen treffen. Het treffen van maatregelen kan mogelijk in de toekomst wel nodig zijn met het oog op het voorjaar en de zomer omdat de asielzoekers dan meer buiten zullen verblijven. Een goedlopend klachtenmeldsysteem is hiervoor volgens ons een essentieel element. Omdat wij afspraken over geluid nodig achten geven we dit risico dan ook de hoogste weging mee.

Lichtoverlast	Amv/az: 1	Omwonenden vrezen voor overlast van licht dat vanaf het COA-terrein schijnt. Het landelijke karakter van het gebied maakt dat lichtoverlast inderdaad een punt kan zijn. Met name wanneer het donker is kan een overmaat aan kunstmatig licht vanaf het COA-terrein storend zijn voor omwonenden. Omdat afspraken dienen te worden gemaakt over licht op het COA-terrein geven we dit risico de hoogste weging mee.
Wildplassen	Amv/az: 2	In de vragenlijst is naar voren gekomen dat omwonenden een risico zien in wildplassende asielzoekers, met name omdat ze hierover verhalen horen vanuit andere opvanglocaties. Hoewel wildplassen niet geheel uit te sluiten valt, worden asielzoekers door het COA gewezen op het schoon, heel en veilig houden van de omgeving. Bovendien kunnen vanuit handhaving sancties opgelegd worden tegen wildplassende burgers.
Overlast sigaret-tenverkooppun-ten	Amv/az: 2/1	In gesprekken met betrokkenen is op het risico van drukte en overlast bij verkooppunten van sigaretten gewezen. Ondernemers geven aan dat een stijging in het aantal klanten, door de komst van asielzoekers, zowel als positief (in termen van omzet) als negatief (in termen van toezicht en veiligheid) wordt ervaren. Met name het betreden van verkooppunten door grotere groepen asielzoekers wordt als ongewenst beschouwd. Ondernemers geven aan dat dit het toezicht op winkelgedrag bemoeilijkt en dat dit bij vrouwelijk personeel gevoelens van onveiligheid kan oproepen. Vanuit eerdere risicoanalyses achten wij het inderdaad van belang om deze zorgen over mogelijke overlast serieus te nemen, hoewel vooralsnog geen structureel probleem wordt verwacht. Toch geven wij hier voor de volwassen asielzoekers de hoogste risicoscore aan, omdat wij het van belang vinden dat door het COA afspraken met de verkooppunten worden gemaakt.
Door amv'ers/asielzoekers en derden gepleegde criminaliteit		
(Winkel)diefstal	Amv/az: 1	Zowel ondernemers als professionals verwachten een toename van winkeldiefstal, met name in de drie Brummense super-markten, in het Kruidvat en bij de Primera, wanneer 350 asielzoekers/amv'ers zich in Brummen zullen vestigen. Onder omwo-nenden bestaat bovendien de angst dat winkeliers hierdoor uit Brummen zullen vertrekken, waardoor de bevolking verder moet reizen om boodschappen te kunnen doen. Dit is niet wenselijk omdat er ook veel ouderen en bewoners van zorginstellin-gen gebruik maken van de winkels in Brummen. Diefstal onder asielzoekers is een risico dat vanuit meerdere bronnen toe te lichten is. Uit eigen ervaring rondom monito-ring van opvanglocaties blijkt dat over de periode 2017-2024 specifieke groepen asielzoekers met name winkeldiefstal plegen en drugs dealen.[3] Ook enkele professionals geven vanuit hun eigen ervaring met opvang elders aan dat dit kan voorkomen.

3. Kuppens, J. & H. Ferwerda (2017; 2018; 2019; 2020; 2021; 2022; 2023; 2024). *Monitoring veiligheid en leefbaarheid rondom azc Zutphen. Nul-, een-, twee-, drie-, vier-, vijf- zes-, zeven- en achtmeting*. Arnhem: Bureau Beke.

		Onderzoek op landelijk niveau wijst daarnaast uit dat de MALT-nationaliteiten (Marokko, Algerije, Libië en Tunesië) oververtegenwoordigd zijn in incidenten op COA-locaties en in politiedossiers, wat het laatste betreft vooral bij vermogenscriminaliteit.[4] Aangezien waarschijnlijk is dat ook in Brummen amv'ers en asielzoekers uit MALT-nationaliteiten zullen voorkomen, maar ook niet uitgesloten kan worden dat andere asielzoekers diefstal plegen, achten wij het wenselijk dit te monitoren en indien nodig in maatregelen op te schakelen. Daarom geven wij dit punt de hoogste risicoweging mee.
Diefstal van landbouwproducten (bijvoorbeeld groenten)	Amv/az: 3	Betrokkenen wijzen op het risico dat asielzoekers/amv'ers zonder toestemming landbouwproducten zullen oogsten in de buurt van de opvang. Uit verschillende onderzoeken en door ons uitgevoerde monitoring blijkt alleen niet dat dit (veel) plaatsvindt. Daarnaast zien wij mogelijkheden om het poten en oogsten van landbouwproducten op het terrein zelf te laten plaatsvinden, ook in het kader van dagbesteding.
Oplichting	Amv/az: 2	In gesprekken met omwonenden zijn zorgen tot uiting gekomen over oplichting van ouderen, bijvoorbeeld in Tolzicht, door asielzoekers/amv'ers. Deze zorg komt volgens omwonenden vanuit eerdere ervaringen met asielopvang in Brummen (naast sportpark De Hazenberg). Voorbeelden die genoemd zijn hebben betrekking op de huisbezoeken met gestolen kerstgroeten van de krantenbezorger, om zo aan geld te komen. Uit eerdere risicoanalyses en monitoring blijkt deze vorm van oplichting niet voor te komen en daarmee geen aannemelijk risico te zijn. Gezien de ligging van woonzorgcentrum Tolzicht blijft het wel relevant om alert te blijven op het welbevinden van oudere Brummenaren. Mochten er signalen zijn dat ouderen op ongewenste manieren worden benaderd door asielzoekers/amv'ers, dan is het zaak dat de directie van Tolzicht contact opneemt met het COA.
Fietsdiefstal	Amv/az: 1	Het COA biedt niet standaard fietsen aan de asielzoekers aan. Met het bedrag aan leefgeld dat asielzoekers te besteden hebben achten wij het niet waarschijnlijk dat iedereen een fiets kan kopen. Gesprekken met professionals maken daarnaast duidelijk dat fietsdiefstal niet uitgesloten kan worden, ook omdat overlastgevende asielzoekers geplaatst kunnen gaan worden, net als het laten rondslingeren van weesfietsen. In de monitoring die we elders rondom opvanglocaties uitvoeren blijkt fietsdiefstal een regelmatig terugkerend aandachtspunt. In Brummen is met name het station een risicovolle locatie omdat hier veel fietsen staan zonder toezicht. We achten dit risico daarom aannemelijk en urgent.

4. Bron: Noyon, S. N., Barsegyan, V., & Vink, M. E. (2024a). Inzicht in incidenten en misdrijven onder COA-bewoners. Den Haag: WODC. Op 1-5-2025 staan Tunesië en Marokko de lijst van zogenaamde 'veilige landen', maar Algerije en Libië niet.

Overvallen	Amv/az: 2	Omwonenden wijzen op het risico van overvallen die worden gepleegd door asielzoekers/amv'ers. Door ons uitgevoerde monitoringsonderzoeken rondom opvanglocaties, maar ook door ons en het ministerie van Justitie en Veiligheid uitgevoerd ander onderzoek, wijst uit dat asielzoekers dit soort criminaliteit (nagenoeg) niet bezigen. We geven dit risico daarom niet de hoogste weging mee.
Inbraak door asielzoekers in auto's/ huizen/schuren	Amv/az: 1	De omgeving van het azc-terrein kent een landelijk karakter met onder andere een bedrijventerrein, school De Lans en vrijstaande woningen in de buurt. Bij met name onder omwonenden op en rondom deze locaties bestaan zorgen over mogelijke inbraken. Ook uiten betrokkenen zorgen over auto-inbraken; een aantal omwonenden geeft aan dat er momenteel al personen door wijk Elzenbos lopen en voelen of autoportieren open staan, maar ook station Brummen, de Zutphensestraat en omliggende straten worden in dat kader genoemd. Auto's en privéterreinen zijn betrekkelijk eenvoudig te benaderen omdat verlichting vaak slecht is en omheiningen laag, zo geven omwonenden aan. Over inbraak op het bedrijventerrein bestaan zorgen omdat er buiten werktijden geen toezicht is. Uit de ervaringen van andere gemeenten in de benchmark en de monitoring blijkt alleen geen aan asielzoekers toewijsbaar verband met inbraken. Ook als gekeken wordt naar veiligelanders onder de asielzoekers gaat het voornamelijk om vermogensincidenten, zoals als zakkenrollen en winkeldiefstal, waarbij we ook het bevoelen van autoportieren niet uitsluiten. Het moet voor vreemdelingen in ieder geval wel duidelijk zijn waar de erfgrenzen zich bevinden. Dat punt is eerder al teruggekomen bij 'betreden privéterreinen'.
Drugsgebruik en alcoholgebruik door amv'ers en asielzoekers in de openbare ruimte	Amv/az: 1	Drugsgebruik kan in het algemeen leiden tot ontremd en onvoorspelbaar gedrag; omwonenden geven aan zich hierdoor onveilig te voelen. Bovendien is volgens enkele geïnterviewden momenteel al sprake van drugsproblematiek onder jongeren in de nabije omgeving, met name in park 't Goor. Verder is bekend dat er onder asielzoekers sprake kan zijn van drugsgebruik, bijvoorbeeld als sprake is van kwetsbaarheid (trauma's, ziekte). Daarnaast zijn jongeren in het algemeen gevoeliger voor gebruik van (soft)drugs en alcohol, waardoor dit risico ook voor amv'ers in het bijzonder aan de orde is. Uit eerdere monitoringsonderzoeken blijkt dat druggerelateerde criminaliteit (gebruik en handel) inderdaad een aandachtspunt kan zijn. Daarom sluiten we niet uit dat dit (op termijn) ook rondom de locatie in Brummen kan gaan gelden en geven we dit risico de hoogste weging.
Drugs dealen door amv'ers/asielzoekers	Amv/az: 1	Hiervoor gaven we al aan dat drugsgerelateerde criminaliteit een rol kan gaan spelen, naar onze mening zowel bij (kwetsbare) jongeren als bij asielzoekers. Het ronselen van jongeren in de opvang voor (drugsgerelateerde) criminaliteit zien wij daarnaast als aandachtspunt, omdat dit een fenomeen is dat momenteel breder speelt onder jongeren in Nederland. Wij geven dit daarom de hoogste risicoclassificatie mee, omdat we het van belang achten om hierop te monitoren.

Illegale handel in sigaretten	Amv/az: 1	Omdat Brummen dichtbij Duitsland ligt en sigaretten in Nederland relatief duur zijn, is de kans op het ontstaan van een illegale sigarettenhandel onder Brummense asielzoekers volgens professionals groot. Dit risico kan volgens hen in het bijzonder worden verwacht onder amv'ers omdat zij te jong zijn om sigaretten te mogen kopen. Professionals wijzen er ook op dat kwetsbare amv'ers/asielzoekers onder druk kunnen worden gezet om sigaretten te halen in Duitsland. Uit onderzoek dat wij momenteel voor het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum uitvoeren, blijkt inderdaad dat illegale sigarettenhandel kan ontstaan. Zelf zien we alleen niet direct de sterke link met het grensgebied, omdat dergelijke handel ook in het westen van Nederland kan ontstaan. Niettemin geven we hier de hoogste risicokwalificatie aan, om dit fenomeen periodiek te kunnen monitoren.
Aanzuigende werking van (drugs)criminaliteit	Amv/az: 1	Momenteel kan volgens enkele respondenten in de vragenlijst niet uitgesloten worden dat er in de nabije omgeving al in drugs wordt gedeald. Zoals eerder genoemd zou dit met name in park 't Goor gebeuren, maar ook andere locaties worden genoemd. Hoewel de 350 asielzoekers en amv'ers mogelijk een extra doelgroep voor dealers vormen, blijkt uit monitoring rondom andere opvanglocaties vooralsnog niet van (veel) door derden gepleegde drugscriminaliteit. Toch vinden we het belangrijk om ook hierop te monitoren, om snel gepaste (preventieve of repressieve) actie te kunnen ondernemen. Daarom geven we hieraan de zwaarste weging mee.
Onheuse bejegening, agressie en/of geweld door asielzoekers richting omwonenden buiten het terrein	Amv /az: 2	Omwonenden vrezen voor agressieve escalatie bij het aanspreken van asielzoekers of amv'ers op ongewenst gedrag. Zij wijzen op trauma's en psychische problemen die bij de amv'ers/asielzoekers zouden kunnen leiden tot agressie. Uit door ons uitgevoerde monitoring rondom andere opvanglocaties blijkt vooral dat agressie (als dit zich uit) zich voornamelijk richt tegen medebewoners op de asiellocatie en tegen het personeel. Bovendien speelt agressie zich dan hoofdzakelijk op het COA-terrein af. Daarnaast blijkt uit twee door ons uitgevoerde onderzoeken naar overlast in het openbare gebied van Eindhoven en Amsterdam dat als asielzoekers criminele feiten plegen, dit vooral vermogensfeiten zijn en geen geweldsfeiten.
Onheuse bejegening, agressie en/of geweld door asielzoekers op het terrein	Amv /az: 1	Vanuit school De Lans en direct omwonenden wordt aangegeven dat agressie/geweld op het terrein zelf veel impact kan hebben op leerlingen of henzelf. In het algemeen achten wij de sanctiemaatregelen die het COA hiertegen inzet en de COA-beveiliging voldoende om hiertegen op het terrein op te treden, waarbij wij voor het welzijn van zowel medebewoners als personeel met nadruk ook de optie van overplaatsing willen benoemen. Toch geven wij hier de hoogste risicoweging aan, omdat we van mening zijn dat het COA direct in contact met De Lans en de direct omwonenden moet treden na een incident, zeker in het eerste half jaar. Dit om te monitoren welke impact dergelijke incidenten bij hen hebben.

Straatintimidatie (nafluiten, roepen en sissen)	Amv/az: 1	Hiervoor bespraken we al de intimidatie van schoolgaande jongeren die langs de opvanglocatie komen. Uit zowel de schouw, gesprekken met omwonenden en de vragenlijst komt daarnaast straatintimidatie door amv'ers en asielzoekers als optredend risico in geheel Brummen naar voren. Straatintimidatie zorgt in het algemeen voor onveiligheidsgevoelens, met name onder vrouwen en kinderen. Er zijn bij veel mensen in het bijzonder zorgen om vrouwen die wandelen of fietsen nabij de opvang. Vanuit school De Lans wordt speciale aandacht gevraagd voor kwetsbare kinderen die zelf boodschappen doen en onder andere richting de Aldi lopen. Omwonenden wijzen deels ook naar voorbeelden uit Ter Apel, zoals scheldpartijen, intimidatie en nafluiten. Ervaringen elders wijzen uit dat vooral vormen van grensoverschrijdend gedrag zonder fysieke aanraking voorkomen, en vooral kunnen worden veroorzaakt door een specifieke groep volwassen asielzoekers (overlastgevers, maar ook onder amv'ers komt meer vrijpostig gedrag voor). Hierboven bespraken we al dat door ons uitgevoerde monitoring elders blijkt dat straatintimidatie niet uitgesloten kan worden, zodat we hier de zwaarste weging aan geven.
Zwartrijden in de trein	Amv/az: 1	Zwartrijden in het openbaar vervoer wordt in de gesprekken met omwonenden en enkele professionals benoemd als risico. Zwartrijden komt inderdaad voor, zo wijzen ervaringen rondom asielopvang elders uit, bijvoorbeeld vanwege te weinig financiele middelen onder asielzoekers. Gezien het ontbreken van toegangspoortjes op station Brummen is zwartrijden inderdaad een risico, zoals ook is aangegeven door NS-personeel. NS heeft weliswaar medewerkers Veiligheid&Service in dienst, maar die zitten te ver weg, namelijk in Deventer en Arnhem; handhavende ondersteuning is dan in geval van calamiteiten niet snel voorhanden. Dit risico verdient aandacht, maar omdat dergelijke feiten in de regel via de vervoerbedrijven en de officier van justitie afgedaan worden, zien wij dit in eerste instantie niet als een verantwoordelijkheid voor het lokale beheer in Brummen. Pas als de zwartrijder ook buiten het stationsgebied overlast geeft/criminaliteit pleegt, zijn de bij het beheer betrokken partijen aan zet. Toch geven we hieraan de hoogste risicoclassificatie, omdat het van belang is dat hierop gemonitord wordt en er (periodiek) overleg wordt gepleegd tussen COA en NS.
Zwartrijden in de bus	Amv/az: 2	Ook zwartrijden in de bus wordt in de gesprekken met omwonenden en enkele professionals benoemd als risico. Zwartrijden in de bus komt inderdaad voor, zo wijzen ervaringen rondom asielopvang elders uit. Wij geven hier alleen niet de hoogste risicoweging aan, omdat we van mening zijn dat de buurtbus sowieso te klein is om het vervoer van asielzoekers te faciliteren en we hier een oplossing voor aandragen.

Plegen van seksuele delicten (bijvoorbeeld aanranding/ verkrachting)	Amv/az: 2	Onder de omwonenden heersen zorgen over het plegen van seksuele delicten door amv'ers/asielzoekers. Net zoals bij de hierboven genoemde straatintimidatie heersen er daarom onveiligheidsgevoelens. Vrouwen, kinderen en ouderen zijn groepen die specifiek worden genoemd als extra kwetsbaar. Hoewel elk delict er een teveel is, leert onze ervaring met meerdere monitoringsonderzoeken rondom opvanglocaties elders dat zware seksuele delicten tot op heden vooralsnog niet zijn voorgekomen. Ook onder asielzoekers die regelmatig in verband worden gebracht met overlast, zoals veiligelanders, komt dit weinig voor; als zij al criminaliteit plegen, dan is dit voornamelijk vermogenscriminaliteit. Dit risico geven we daarom niet de hoogste weging mee.
Aantasting eigendom op- en omwonenden	Amv/az: 1	Uit de vragenlijst en gesprekken met omwonenden blijken zorgen te bestaan over de aantasting/vernieling van privé-eigendom. Hierbij worden met name eigendom in (moes)tuinen van omwonenden genoemd, eigendom van school De Lans en eigendom van bedrijven op het naastgelegen terrein 'Rhienderen Noord' genoemd. Omdat niet alle terreinen met omheiningen zijn afgezet is van belang om in de gaten te houden of voor iedereen duidelijk is waar privéterreinen beginnen/eindigen, om dergelijke schade te voorkomen. Daarom geven wij dit risico de hoogste kwalificatie mee, om hiertegen een oplossingsrichting mee te geven.
Vernieling/vandalisme in de openbare ruimte	Amv/az: 2	Vandalisme en vernieling door amv'ers/asielzoekers wordt door omwonenden regelmatig in één adem genoemd met verveling. Denk hierbij aan vernielingen van speeltuinen, prullenbakken en bushaltes, evenals graffiti en bekladding. Enkele omwonenden geven aan dat er nu al het nodige vernield is op landgoed Michaelshoeve, zoals ruiten van het gebouw zelf, waarbij gewezen wordt naar lokale jongeren. Vooralsnog blijkt uit door ons uitgevoerde monitoringsonderzoeken rondom opvanglocaties dat dit weinig voorkomt. We geven dit risico daarom niet de hoogste weging mee.
Extremistische uitspattingen	Amv/az: 2	In de vragenlijst wordt het risico op extremistische uitspattingen in de vorm van aanslagen genoemd. Landelijk uitgevoerd onderzoek en eerder uitgevoerde monitoringsactiviteiten wijst tot op heden niet op dergelijke activiteiten onder asielzoekers, waardoor wij concluderen wij dat dit risico niet aannemelijk is.
Zwartwerken door asielzoekers	Amv/az: 3	Tijdens de telefoongesprekken komt de zorg naar voren dat asielzoekers door derden zullen worden geworven om aan het werk te gaan tegen ondermaatse voorwaarden. Asielzoekers zouden graag bezig zijn en geld verdienen waarom ze geneigd zijn deze werkzaamheden op te pakken, zonder belasting af te dragen over hun inkomsten. Onze ervaring met monitoring elders leert dat dit delict tot op heden geen rol heeft gespeeld. Bovendien beschouwen we deze activiteiten niet als risico voor veiligheid en leefbaarheid op en rond de opvanglocatie in Brummen. Dit risico geven we daarom de laagste weging mee.

Aantasting van de leefbaarheid		
Aantasting woongenot algemeen	Amv/az: 2	Uit de vragenlijst, de schouw en de gesprekken komt naar voren dat onder Brummenaren op termijn sprake kan zijn van een gevoel van aantasting van het woongenot als zich 350 asielzoekers en amv'ers op landgoed Michaelshoeve gaan vestigen. Kern van de zorg is met name de schaalgrootte (het aantal asielzoekers). Men stelt dat het voelt alsof er een 'nieuw dorp' in Brummen geplaatst zal worden, waarbij ze aangeven dat de verhouding tussen het aantal huidige bewoners en het aantal amv'ers/asielzoekers zoek is. Aangegeven wordt dat dit niet past bij de aard van het terrein, waar de rust en ruimte door een groot deel van de omwonenden gewaardeerd wordt. Het gevoel van vrijheid en rust zal afnemen. Daarnaast zal het gevoel van onveiligheid toenemen. Specifiek voor de ouderen in Brummen zou deze verandering ontwrichtend zijn, met name omdat de rust verloren zou gaan. En ten slotte zou de opvanglocatie de sociale cohesie in de buurt verslechteren omdat voor- en tegenstanders van de opvang tegenover elkaar komen te staan. Uit eerdere monitoring door Bureau Beke blijkt dat aantasting van het woongenot in andere gemeenten niet als zodanig plaatsvindt, behalve in plaatsen waar sprake is van meer ongereguleerde instroom (zoals Ter Apel). Gezien de gereguleerde instroom in Brummen sluiten we verregaande aantasting van het woongenot ook uit. Dat neemt niet weg, dat het voor menig Brummenaar onprettig kan voelen dat zich 350 personen gaan vestigen. Een belangrijke kanttekening die we wel willen maken, is dat het onze ervaring is dat niet alle 350 personen zich tegelijkertijd in de Brummense openbare ruimte zullen gaan begeven. Ook merken we vanuit eerdere monitoring dat sociale cohesie in de omgeving van een asielopvanglocatie niet (sterk) vermindert.
Inbreuk op privacy school De Lans	Amv/az: 1	In een brief van de directie van De Lans aan het gemeentebestuur en in gesprekken met zowel de directie van De Lans als de ouders van leerlingen komt naar voren dat er grote zorgen zijn dat asielzoekers op het terrein in contact gaan treden met kwetsbare schoolkinderen en dat asielzoekers op het schoolterrein komen. Gezien de ligging van De Lans naast de toekomstige COA-locatie is het belangrijk dat hierover goede afspraken gemaakt worden. Vanuit De Lans wordt opgemerkt dat onwenselijk is dat amv'ers of asielzoekers zich langdurig nabij het schoolterrein ophouden, zowel aan de kant van het sportveldje van De Lans als bij de vijver. Dit zou namelijk voor situaties zorgen die de leerlingen ernstig afleiden en ontwrichten. Uit een gesprek met het COA blijkt dat landhuis de Michaelshoeve zelf bestemd is als kantoorpand met voorzieningen (zoals lesruimten en recreatiezalen), wat betekent dat daar geen personen gehuisvest gaan worden. Naar onze mening neemt dit al enige privacyrisico's weg. Toch geven we de hoogste risicoweging aan dit punt, omdat het asielzoekers vrij staat om te gaan wandelen op, maar ook voor het terrein. Omdat het niet gewenst is dat asielzoekers leerlingen van De Lans gaan aanspreken, zullen we enkele privacybevorderende oplossingsrichtingen geven, zodat voor iedereen de terreinafbakening van de twee instellingen duidelijk is. Ook is het belangrijk dat de asielzoekers en amv'ers weet hebben van de kwetsbaarheid van de schoolkinderen.

		Daarnaast wordt ook gevreesd dat de bouwwerkzaamheden zullen leiden tot ontwrichting van het dagelijkse schoolleven. De Lans heeft bij een eerdere verbouwing goede afspraken kunnen maken met de aannemer hierover en beschouwt het als noodzakelijk om ook met het COA heldere afspraken te maken. Ook op dit punt zijn wij van mening dat (periodieke) afspraken gemaakt moeten worden.
Onbereikbaarheid van de zij-ingang van school De Lans	Amv/az: 1	In een gesprek met het COA is naar voren gekomen dat op dit moment nog niet alle juridische zaken duidelijk zijn. Vooral het recht van overpad, waarvan De Lans aangeeft dat zij dat voor de zij-ingang hebben, is nog niet volledig inzichtelijk of dit daadwerkelijk in een document is vastgelegd. Zie voor een nadere duiding van de zij-ingang bijlage 1. Voor De Lans is wel essentieel dat er mogelijkheid blijft bestaan om via de zijkant het middenterrein te kunnen betreden. Daarom geven we hier de hoogste risicokwalificatie aan, zodat hierover afspraken tussen De Lans en het COA gemaakt worden.
Inbreuk op privacy direct omwonenden	Amv/az: 1	Uit de schouw en de gesprekken blijkt dat er grote zorgen zijn om de privacy van omwonenden die grenzen aan de opvanglocatie. Deze directe omwonenden vrezen niet alleen voor geluidsoverlast, maar ook 'inkijk' op hun terrein, ook vanwege de kwetsbaarheid van sommige mensen. In april 2025 hebben we de concept-bouwplannen van het COA ingezien en is hierover overleg gevoerd met de gemeente Brummen en direct op- en aanwonenden. Het blijkt dat op dit moment nog niet duidelijk is of en, zo ja, hoe met name aan de noordzijde van het terrein in de bouw rekening gehouden wordt met een direct aan het terrein grenzende omwonende. Daarom beschouwen we dit punt als een risico, omdat we het van belang achten dat dat voor direct omwonenden rondom het opvangterrein enkele waarborgen in de randvoorwaardelijke sfeer worden gegeven. Dit om ervoor zorgen dat het woongenot onder deze direct omwonenden zo min mogelijk wordt aangetast. Deze voorwaarden liggen met name op de hoogte/nabijheid van nieuwbouw, de groenvoorziening tussen direct omwonenden en de COA-gebouwen, het zoveel mogelijk tegengaan van zichtlijnen, geluidsoverlast en het aanwezige kunstlicht op het terrein dat naar omliggende woningen straalt.
Aantasting veiligheidsgevoel	Amv/az: 2	Zowel in de vragenlijst, de schouw en in de interviews wordt een toename van het gevoel van onveiligheid genoemd als gevolg van de komst van de asielopvang. Voornamelijk zodra het donker is en mensen langs de opvang lopen of fietsen. Met name ouderen, vrouwen en kinderen gaan zich dan minder veilig voelen in hun woonomgeving of onderweg naar bijvoorbeeld sportclubs, school of werk, zo wordt aangegeven. Dit onveiligheidsgevoel wordt meermaals in combinatie met de komst van veiligelanders genoemd. Ook zou groepsvorming onder asielzoekers/amv'ers als beangstigend worden ervaren. Op basis van verschillende door ons uitgevoerde monitoringsactiviteiten is een daling van het veiligheidsgevoel inderdaad niet uit te sluiten, vooral in de eerste periode. We constateren in verschillende monitoring wel regelmatig dat het veiligheidsgevoel na een aantal jaren weer verbetert. Overigens is het veiligheidsgevoel niet alleen afhankelijk van de lokale situatie, maar kan dit ook afhangen van bijvoorbeeld incidenten elders, terwijl er in de directe omgeving geen sprake hoeft te zijn van overlast. Wel is veiligheidsgevoel mede afhankelijk van de wijze waarop het lokale beheer wordt uitgevoerd. Wij verwachten dat hiervoor een goede basis gelegd kan worden als de oplossingsrichtingen worden omgezet in daadwerkelijke maatregelen.

Vervuiling/afval rond het terrein	Amv/az: 1	Omwonenden geven in de vragenlijst en tijdens de schouw aan zich zorgen te maken over een toename van afval in de buurt van de opvang, achtergelaten door amv'ers/asielzoekers. Ook het dumpen van fietsen wordt in dit kader genoemd. Deze toename van afval wordt vooral verwacht op de route van de opvang naar de dichtstbijzijnde supermarkt (de Aldi), richting en in het centrum van Brummen en bij het station. Hierbij komen zorgen over ongedierte dat op het afval afkomt. We sluiten niet uit dat sprake van kan zijn van een toename van afval wanneer 350 asielzoekers/amv'ers zich gaan vestigen in Brummen, hoewel we uit ervaring niet op alle door omwonenden genoemde plekken (extra) afval verwachten. Voorbeelden van door burgers in de vragenlijst genoemde plekken waar wij geen extra afval verwachten zijn bijvoorbeeld de begraafplaats en de Talmastraat, omdat deze niet aan een voor de hand liggende looproute liggen. Door een enkele burger is in de vragenlijst zelfs het Oranje Nassauplein en de Wasacker in Eerbeek genoemd; locaties die wij niet in verband brengen met vervuiling vanwege de asielopvanglocatie in Brummen. Wel sluiten wij een toename in straatvuil op de wegen naar het centrum (inclusief De Aldi), bij het station en in parken en speeltuinen waar bankjes geplaatst zijn niet uit.
Congestie op riool De Lans	Amv/az: 1	Uit gesprekken met betrokkenen komt naar voren dat zij vrezen dat er overbelasting van de riolering van school De Lans gaat ontstaan wanneer circa 350 personen worden gehuisvest op landgoed Michaelshoeve. De school ervaart momenteel volgens de directie al problemen met het riool, waarvan wordt aangegeven dat het verbonden is met de voorzieningen op landgoed Michaelshoeve. Als er momenteel inderdaad al sprake is van congestie, verdient de uitbreiding van het gebruik van deze basisvoorziening de nodige aandacht. Daarom is het van belang dat er afspraken gemaakt worden tussen het COA, de school en de gemeente over de technische aanpassingen, de fasering van werkzaamheden en eventuele noodvoorzieningen, mocht dit laatste nodig zijn. Om die reden wordt aan dit risico de hoogste weging gegeven.
Congestie op (stroom)kabels De Lans	Amv/az: 1	Uit gesprekken met betrokkenen blijkt dat overbelasting van het elektriciteitsnetwerk van school De Lans ook een aandachtspunt is. Wanneer circa 350 personen worden gehuisvest op landgoed Michaelshoeve zou dit volgens betrokkenen kunnen leiden tot overbelasting van het bestaande stroomnetwerk, met risico's op storingen of uitval. Omdat elektriciteit een belangrijke basisvoorziening is voor de school is het van belang dat hierover afspraken worden gemaakt tussen het COA, de school en de gemeente. Wij geven dit risico daarom de hoogste weging mee.
Amv'ers en asielzoekers die onbekend zijn met de normen en waarden van onze maatschappij	Amv/az: 2	De amv'ers en asielzoekers die in Brummen worden opgevangen zijn waarschijnlijk nog niet volledig bekend met de spelregels van onze maatschappij, zo is de mening van omwonenden; zij hebben andere normen en waarden dan de Nederlandse burgers. Daarnaast zouden wisselingen in de doelgroep ervoor zorgen dat lessen over deze Nederlandse normen en waarden niet beklijven. Het COA geeft aan hier aandacht voor te hebben, door al de nodige activiteiten/instrumenten hiervoor aan te bieden, om zo de asielzoekers te leren wat de spelregels van onze maatschappij zijn. Ook huisregels van het COA vatten we hieronder. We verwachten daarom niet dat verschillen in normen en waarden direct tot problemen zullen leiden. Overigens hebben we eerder in deze notitie al wel aandacht besteed aan grensoverschrijdend gedrag.

Druk op zorg-voorzieningen	Amv/az: 2	Door omwonenden wordt de toenemende druk op de sociale voorzieningen, zoals de (geestelijke)gezondheidszorg en het onderwijs genoemd als risico. Dit omdat asielzoekers, net als de inwoners van Brummen, behoefte hebben aan voorzieningen (onderwijs, gezondheidszorg, dagbesteding). Door de gemeente Brummen en het COA is aangegeven dat juist het uitgangspunt van het aantal personen het mogelijk maakt om deze voorzieningen deels door het COA te laten realiseren en buiten de voor Brummenaren beschikbare voorzieningen te laten vallen. Zo is er bijvoorbeeld een huisartsenpost met spreekuren en regelmatig een tandartsbus op het COA-terrein aanwezig. Daardoor zal sprake zijn van het tot op een bepaalde hoogte ontzien van de al bestaande voorzieningen. Wel zullen er situaties zijn waarin bewoners van de opvang aangewezen zijn op tweedelijnszorg, zoals bij medische (spoed)gevallen in het weekend of wanneer specialistische zorg noodzakelijk is. Uit ervaringen met opvanglocaties elders blijkt alleen dat dit doorgaans niet leidt tot verminderde toegankelijkheid van deze voorzieningen voor de lokale bevolking. Dit risico krijgt daarom niet de hoogste weging.
Drukte bij dagelijkse voorzieningen	Amv/az: 1	Andere voorzieningen zoals een OV-servicepunt, een PostNL-punt en geldautomaten vormen bij verschillende respondenten eveneens een punt van zorg. Er zijn namelijk slechts enkele van deze voorzieningen gevestigd in Brummen en deze zouden momenteel al intensief worden gebruikt. Wanneer 350 asielzoekers zich in Brummen vestigen is het inderdaad niet uit te sluiten dat de druk op deze voorzieningen verder zal toenemen. In ieder geval is het van belang dat deze diensten aangeboden blijven worden in Brummen. Het verdwijnen van dergelijke voorzieningen uit Brummen wordt door ons als onwenselijk beschouwd, met name voor oudere inwoners en mensen uit zorginstellingen, die hier in sterke mate afhankelijk van zijn. Om dit risico te beheersen achten wij aanvullende afspraken met het COA over het gebruik van deze voorzieningen noodzakelijk. Dit risico geven we daarom het hoogste wegingsniveau mee.
Druk op woningmarkt	Amv: nvt az:2	Door enkele respondenten wordt (extra) druk op de woningmarkt gevreesd als 350 asielzoekers in Brummen geplaatst worden. Bekend is dat er in het algemeen sprake is van druk op de woningmarkt vanwege bijvoorbeeld stikstofeisen en andere factoren. De komst van asielzoekers naar Brummen staat los van deze druk; pas als asielzoekers een status krijgen, gaat dit punt spelen. Ook moeten statushouders dan vervolgens gekoppeld worden aan de gemeente Brummen, wat zeker niet altijd het geval is, zo wordt door het COA aangegeven. De taakstelling van de gemeente op dit gebied is namelijk onafhankelijk van de opvanglocatie. Dit houdt in dat de komst van de opvang geen invloed heeft op het aantal statushouders dat de gemeente jaarlijks moet plaatsen. Bovendien spelen recente landelijke richtlijnen vanuit de regering ook een drukbeperkende rol, zoals het stopzetten van een voorrangsregeling voor statushouders. Terugkoppeling met de gemeente Zutphen levert daarnaast de bevinding op dat dit daar ook geen groot punt is. Hoewel deze druk dus niet onaannemelijk hoeft te zijn, zien wij vooralsnog geen aanleiding dit als urgent risico aan te merken.

Bedelen	Amv/az: 2	Bedelen langs fietspaden, autowegen, in de trein en bij supermarkten zijn door omwonenden genoemd als risico's op basis van ervaringen met andere opvanglocaties. De asielzoekers krijgen wekelijks leefgeld waarvan zij boodschappen en andere benodigdheden kunnen betalen. Daarnaast ziet het COA erop toe dat de asielzoekers de regels van onze maatschappij leren en nastreven. Vanuit monitoring elders hebben wij niet de ervaring dat bedelen een aandachtspunt vormt. Hoewel bedelen niet uit te sluiten valt is het naar onze mening daarom geen gedraging die momenteel aandacht behoeft.
Incidenten op de locatie		
Conflicten (agressie en geweld) verbaal en fysiek	Amv/az: 2	Door respondenten in vooral de vragenlijst worden conflicten tussen asielzoekers onderling gevreesd, omdat mensen met andere culturele achtergronden en andere normen en waarden bij elkaar leven. Dat gaat volgens hen schuren en kan leiden tot conflicten. Spanningen op asiellocaties komen inderdaad voor, maar richten zich, zo wijst onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum en door ons uitgevoerde monitoring, voornamelijk op medebewoners en personeel. Hoewel dit natuurlijk ongewenst is, speelt het zich weinig af in de openbare ruimte, maar blijft het voornamelijk beperkt tot het terrein zelf. In preventieve zin kijkt het COA bijvoorbeeld of bepaalde personen met elkaar op één kamer geplaatst kunnen worden. En als zich incidenten voordoen, worden deze in het algemeen naar behoren afgedaan door het COA (al dan niet met ondersteuning van een extern team), de aldaar aanwezige beveiliging en zo nodig de politie. Bovendien wordt op het terrein voorzien in andere veiligheidsmaatregelen, zoals cameratoezicht op het terrein. Eventuele conflicten tussen amv'ers en asielzoekers worden verderop besproken.
(Verbale) suïcidedreiging/ zelfdestructieve actie	Amv/az: 2	Tijdens de schouw met omwonenden komt naar voren dat aan de westzijde van het opvangterrein de spoorweg loopt. De asielzoekers kunnen daar betrekkelijk eenvoudig naartoe lopen, waardoor ongelukken op het spoor of zelfs suïcidepogingen volgens omwonenden niet uit te sluiten zijn. Uit de benchmark en onze monitoring rondom opvanglocaties met spoorlijnen in de buurt blijkt dat dit niet frequent voorkomt. Specifiek voor Brummen geldt ook dat de spoorlijn geen verkorting van de route richting het centrum betekent, iets dat wel risicoverhogend zou zijn geweest. Bovendien is de spoorlijn ook via andere wegen betrekkelijk eenvoudig te bereiken, waardoor aanvullende maatregelen op het terrein niet automatisch leiden tot een lager risiconiveau.
Overtreden huisregels	Amv/az: 2	Uit de monitoring die we elders uitvoeren blijkt dat het hierbij voornamelijk gaat om het niet opruimen van de kamer en roken op de kamer. Ook leert de ervaring in de monitoring dat het COA-sanctiesysteem hiertegen in de regel afdoende werkt.

Door asielzoekers veroorzaakte brand in op het COA-terrein	Amv/az: 1	Door omwonenden is dit risico niet benoemd, maar voor ons is dit een noemenswaardig risico; het gaat dan bijvoorbeeld om amv'ers/asielzoekers die (shishapijpen) gaan roken. In de huisregels van het COA staan diverse brandvoorschriften, waaronder 'u mag niet roken in COA-gebouwen. Ook niet in uw eigen woonruimte'. En 'U mag geen open vuur aansteken. Denk aan kaarsen, wierook, olielampen et cetera.' Deze huisregels gaan niet over het buitenterrein. Hoewel asielzoekers op de huisregels gewezen worden door het COA is het niet geheel uit te sluiten dat dit risico voor kan komen. Wij achten het, ook vanwege de voorzieningen in de buurt, zoals school De Lans, zeer van belang om hier aandacht voor te blijven houden door hierop in veiligheidsoverleggen te monitoren.
Infrastructurele problemen/ verkeersveiligheid		
Drukte bij de hoofdingang van de opvanglocatie en opstoppingen	Amv/az: 2	Omwonenden vrezen voor opstoppingen bij de hoofdingang van de opvanglocatie, vooral tijdens piekmomenten zoals de ochtend- en middagspits. Deze zorgen richten zich op samenkomende verkeersstromen van bewoners, personeel en leveranciers. Wij achten het risico op structurele opstoppingen beperkt, omdat uit overleg met het COA blijkt dat voldoende parkeergelegenheid en afleverpunten op het terrein gerealiseerd worden. Ook zal een eventuele slagboom bij de inrit van het terrein verder op het terrein geplaatst worden, zodat bijvoorbeeld vrachtwagens niet half op de Zutphensestraat stil hoeven staan. Naar onze mening wordt door het COA daarom voldoende rekening gehouden met de inrichting van het terrein wat betreft de verkeersdoorstroming en de parkeermogelijkheden.
Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituaties voor de opvanglocatie	Amv/az: 1	Met de komst van 350 asielzoekers/amv'ers vrezen respondenten dat het karakter van de verkeersstromen rondom de opvanglocatie zal veranderen. Het aantal personen dat het terrein op en af komt lopen en fietsen zal logischerwijs toenemen, ook omdat er momenteel weinig personen op het terrein wonen. Fiets- en verkeerskennisvaardigheid van de asielzoekers is daarbij een aandachtspunt, vooral als het personen betreft die nog weinig van die vaardigheden bezitten. De verkeersbewegingen komen niet alleen door de asielzoekers zelf, maar ook door personeel, schoolbusjes en toeleveranciers. Het is dus aannemelijk dat het karakter van de verkeersstromen bij de hoofdingang verandert. Het is niet ondenkbaar dat deze extra verkeersbewegingen voor onveilige situaties kunnen zorgen. Onder betrokkenen leven serieuze zorgen over de verkeersveiligheid, mede omdat de locatie ligt aan een veelgebruikte route naar Zutphen, waar dagelijks veel schoolgaande kinderen langs fietsen. Deze zorgen concentreren zich rond de volgende aandachtspunten: • **Drukke piekmomenten:** tijdens ochtend- en middagspits ontstaat drukte door fietsende middelbare scholieren (van en naar Zutphen) en breng- en haalverkeer van schoolgaande amv'ers en leerlingen van de naastgelegen school De Lans. Medewerkers van De Lans geven momenteel aan op die momenten al toezicht te moeten houden om de verkeersveiligheid van hun leerlingen te waarborgen. Ouders van fietsende middelbare scholieren geven aan zich zorgen te maken over de verkeersveiligheid op de Zutphensestraat wanneer verkeersbewegingen door de vestiging van de opvang zullen toenemen.

		• **Snelheid en verlichting:** op de Zutphensestraat wordt regelmatig te hard gereden, zo geven verschillende professionals ook aan. En bovendien is de straat beperkt verlicht. Dit vergroot de risico's, vooral in de donkere wintermaanden. • **Onoverzichtelijke uitritten:** de uitritten van het terrein, inclusief die van De Lans, worden door omwonenden en betrokkenen als onoverzichtelijk ervaren. • **Landbouwverkeer:** regelmatig passeert zwaar landbouwverkeer de opvanglocatie, wat bijdraagt aan de verkeersonveiligheid. Gezien de bestaande knelpunten en de verwachte toename in verkeersbewegingen achtten wij het risico op onveilige verkeerssituaties aannemelijk en urgent. Ook omdat asielzoekers/amv'ers mogelijk weinig tot geen kennis hebben van de Nederlandse verkeersregels. Wij geven de hoogste risicoweging mee omdat wij het belangrijk vinden dat hiertegen in de basis al enkele maatregelen getroffen zullen worden en er eveneens op gemonitord wordt.
Drukte op de weg van en naar het centrum	Amv/az: 2	Omwonenden uiten zorgen over het toenemen van verkeersbewegingen tussen de opvanglocatie en het centrum van Brummen. Het gaat dan om asielzoekers die zich naar het centrum bewegen en leveranciers die op het opvangterrein bezorgen. De toenemende drukte zou door omwonenden als overlastgevend kunnen worden ervaren. Wij geven dit risico voor alsnog niet de hoogste risicokwalificatie mee omdat onze monitoringservaring uitwijst dan extra verkeersbewegingen van amv'ers/asielzoekers en toeleveranciers meevallen. Daarnaast gaven wij eerder al aan dat 350 personen zich niet tegelijkertijd zullen verplaatsen, waardoor er meer sprake is van druppelsgewijs verkeer.
Ongewenste interactie tussen doelgroepen		
Ongewenste interactie voor vrouwelijke amv'ers	Amv: 2	Het is momenteel nog onbekend of op de opvanglocatie minderjarige meisjes komen. Uit eerdere monitoringsactiviteiten blijkt dat, mocht dit wel het geval zijn, niet geheel gewenste 'verkeringen' kunnen ontstaan tussen jongens en meisjes. Bij voorkeur zien professionals zelf dan ook dat er op een amv-locatie voldoende zicht is op de meisjes. Dan hoeven de meisjes niet direct in aparte gebouwen, maar volgens professionals zijn aparte slaapruimtes wel wenselijk. Wat de risico's betreft, beschouwen wij het COA en NIDOS voldoende ervaren om hierin de juiste besluiten te nemen en het terrein, indien ze zich ook in Brummen vestigen, ook op meisje in te richten. Een aandachtspunt is wel dat meisjes mogelijk betrokken kunnen raken bij ronselen in de prostitutie. Het blijkt dat de professionals hier sowieso verhoogde aandacht voor hebben. Dit geldt overigens niet alleen voor de amv'ers, maar ook voor mannen en vrouwen in de reguliere asielopvang.

Ongewenste interactie tussen amv'ers en asielzoekers	Amv/az: 1	Vanuit de antwoorden in de vragenlijst en in de gesprekken met omwonenden wordt het samenvoegen van amv'ers en asielzoekers op één terrein als risico gezien voor het ontstaan van spanningen. Om in kaart te brengen wat het samengaan van deze twee groepen op de locatie betekent, is gesproken met diverse professionals die ervaring hebben met dit soort gecombineerde locaties. Aangegeven wordt dat het succes van de combinatie van amv'ers en asielzoekers af kan hangen van onder andere de volgende zaken: • De inrichting van de locatie, waarbij het aanbrengen van een duidelijke scheiding tussen de verblijven van amv'ers en asielzoekers wenselijk is. In de praktijk blijkt dit lastig te handhaven omdat er onder beide groepen veelal ook vrienden/bekenden van elkaar zitten. • Er kan sprake zijn van meer dynamiek tussen jongeren en asielzoekers, waardoor er meer incidenten kunnen voorkomen. Voor professionals is niet altijd duidelijk wie hiervan de veroorzaker is. Een specifiek risico voor amv'ers kan ronselen en beïnvloeding door asielzoekers met foute bedoelingen zijn. Denk hierbij aan het veroorzaken van overlast of (aanzetten tot) middelengebruik. Hoewel we niet uitsluiten dat spanningen tussen amv'ers en asielzoekers kunnen voorkomen, is onze ervaring op basis van eerdere monitoring dat deze spanningen zich vooral op het terrein zullen afspelen. Dit ook omdat het COA en de beveiliging hiertegen kan optreden. Toch geven we hier de hoogste risicokwalificatie aan, omdat de we niet kunnen uitsluiten dat interne conflicten buiten het terrein voortgezet zullen worden.
Conflicten/negatieve interactie tussen asielzoekers en leerlingen van school De Lans	Amv/az: 1	School De Lans zit gevestigd op landgoed Michaelshoeve, direct naast de toekomstige asielopvanglocatie. De Lans is een vrije school voor speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Op de school zitten kwetsbare leerlingen die extra aandacht en begeleiding nodig hebben. Rust en harmonie, waardoor de leerlingen zich veilig voelen, is erg belangrijk voor deze school. Omwonenden, ouders en vertegenwoordigers van de school hebben grote zorgen over verstoring van deze rust en harmonie bij vestiging van 350 amv'ers/asielzoekers naast de school. Hiervoor zijn uiteenlopende redenen aangedragen: • Men vreest dat de toegenomen bedrijvigheid op en rond het opvangterrein de leerlingen ernstig zal afleiden. Dit risico geldt al vanaf het moment dat de verbouwing van het terrein start. • Daarnaast worden mogelijke protestacties tegen het asielzoekerscentrum als risico benoemd, die voor de leerlingen bijzonder stressvol kunnen zijn. • Een enkeling geeft aan dat gehandicapte kinderen vanuit de Islam als een straf van god wordt gezien en dat leerlingen van De Lans als zodanig worden beschouwd. • De grootste zorg heeft betrekking op mogelijk ongewenste interacties tussen de leerlingen van De Lans en de bewoners van het opvangcentrum. Leerlingen op De Lans zijn in veel gevallen beïnvloedbaar, wat hen extra kwetsbaar maakt voor contact met asielzoekers of amv'ers met verkeerde intenties. Met name wordt gewezen op de kwetsbaarheid van jonge meisjes. Zij

		zijn gevoelig voor aandacht en durven in veel situaties geen 'nee' te zeggen. In het bijzonder gaan deze zorgen over situaties waarin er geen toezicht is, bijvoorbeeld tijdens het doen van boodschappen bij de Aldi of wanneer de leerlingen en bewoners van de opvang gezamenlijk gebruikmaken van het openbaar vervoer. Maar ook wordt door ouders genoemd dat asielzoekers gaan staren naar kinderen op het schoolterrein. Het heeft wat ons betreft ook de voorkeur om interactie tussen beide groepen in ieder geval in het begin van de vestiging van de asielopvang zoveel als mogelijk te beperken. Daarom geven we hier de hoogste risicoweging aan, om hier enkele oplossingsrichtingen voor aan te dragen. Wel willen we aangeven dat kinderen van De Lans asielzoekers zullen gaan tegenkomen in het dagelijks verkeer; iets dat we als niet meer dan een te verwachten omstandigheid beschouwen.
Lastigvallen van in Zutphen schoolgaande jongeren	Amv/az: 1	De opvanglocatie ligt op de route tussen Brummen en Zutphen. Van omwonenden hebben wij vernomen dat veel jongeren uit Brummen naar de middelbare school gaan in Zutphen, wat betekent dat deze jongeren daarom meermaals per dag langs de opvanglocatie zullen fietsen. Omwonenden vrezen dat deze schoolgaande jongeren door asielzoekers/amv'ers zullen worden geïntimideerd en lastiggevallen en dat jongeren daar langdurig last van houden. De zorgen zijn extra groot om jonge meiden. Het veiligheidsgevoel van ouders en schoolgaande kinderen zal daarom drastisch worden aangetast. Ervaringen elders wijzen uit dat straatintimidatie en grensoverschrijdend gedrag voorkomen en vooral veroorzaakt zou kunnen worden door een enkele overlastgevende asielzoekers. Uit door ons uitgevoerde monitoringsactiviteiten blijkt ook dat lastigvallen door amv'ers niet uitgesloten kan worden, zodat we dit de hoogste risicoweging meegeven. Het is daarom belangrijk om hiertegen een aantal maatregelen te treffen.
Conflicten tussen asielzoekers/amv'ers en bewoners van zorginstellingen	Amv/az: 2	In Brummen zijn diverse zorginstellingen gevestigd die ondersteuning bieden aan ouderen, mensen met psychische of lichamelijke hulpvragen en personen met een verstandelijke beperking. In de directe omgeving van de opvanglocatie bevinden zich onder andere Stichting RIWIS, Philadelphia Zorg en Zorggroep De Elzen. Betrokkenen vrezen dat de bewoners van deze instellingen niet met respect zullen worden behandeld door amv'ers/asielzoekers. Vreemdelingen zouden vanuit culturele verschillen mogelijk een andere kijk hebben op mensen met een beperking, waardoor deze laatsten zich niet altijd gerespecteerd of in hun waarde gelaten voelen. Daarnaast zouden vreemdelingen minder geduld hebben voor mensen die onbegrepen gedrag vertonen waardoor conflicten kunnen ontstaan. Uit monitoringsactiviteiten elders blijkt dit risico niet voor te komen. Daarom verwachten wij vooralsnog weinig tot geen confrontaties tussen beide groepen. Daarom geven we dit risico niet het hoogste wegingsniveau.

Botsing tussen vreemdelingen vanwege verschillende culturen	Amv/az: 2	Omwonenden en respondenten in de vragenlijst geven aan dat er mogelijk botsingen tussen verschillende culturen van vreemdelingen kunnen voorkomen, zowel binnenshuis als buitenshuis. Het zou dan gaan om onderlinge conflicten in de vorm van bedreigende situaties en vechtpartijen. Onze ervaring vanuit andere risicoanalyses en monitoring en de mening van enkele professionals leren dat onderlinge conflicten inderdaad niet altijd te voorkomen zijn; dit gaat voornamelijk over conflicten op de locatie zelf, met name als men dicht op elkaar leeft binnen een locatie. Toch blijven dergelijke botsingen, als deze al voorkomen, voornamelijk beperkt tot het terrein zelf. Daarnaast geeft het COA aan dat hier binnenshuis rekening mee gehouden en op wordt geanticipeerd, bijvoorbeeld door kamergenoten bij elkaar te zetten die elkaars taal spreken en door samen activiteiten te organiseren. Wat betreft de amv'ers wordt aangegeven dat jongeren vooral willen chillen en veel met zichzelf bezig zijn, hoewel ook daar onderlinge ruzies voorkomen. Deze wijken alleen niet bijzonder af van ruzies tussen Nederlandse jongeren.
Conflicten bij evenementen	Amv: 1 Az: 2	Bij omwonenden leven zorgen over conflicten met asielzoekers/amv'ers bij openbare evenementen die in Brummen worden georganiseerd. Het gaat bijvoorbeeld om het Pinksterfestival, Koningsdag, de kermis en het vogelschieten. De zorgen richten zich met name op situaties waarin amv'ers bij deze evenementen op zoek gaan naar vertier en mogelijk proberen alcohol te nuttigen, of wanneer asielzoekers op evenementen oog in oog komen te staan met tegenstanders van de opvang. In dergelijke situaties zouden discussies met de lokale bevolking kunnen ontstaan, met het risico op escalatie tot een verbaal of fysiek conflict. Professionals verwachten geen escalatie bij evenementen. Maar door ons uitgevoerde monitoringsactiviteiten blijkt dat juist amv'ers op dergelijke evenementen, hoewel niet veelvuldig voorkomend, toch een aandachtspunt zijn als het gaat om betrokkenheid bij conflicten. Daarom geven wij dit punt voor de amv'ers de hoogste weging mee, omdat wij het wenselijk achten dat het COA afspraken maakt met de minderjarige vluchtelingen over hun gedrag op de evenementen, maar ook dat het COA in contact treedt met de evenementenorganisatoren. Deze afspraken dienen dan ook te worden gemonitord.
Conflicten tussen lokale jeugd en asieljeugd	Amv: 1 Az: 2	Omwonenden geven aan dat een grote groep jongeren in Brummen niet openstaat voor de komst van asielzoekers/amv'ers. De vrees bestaat daardoor dat er conflicten tussen de lokale jeugd en de vreemdelingen kunnen ontstaan. Wij sluiten niet uit dat groepen jongeren elkaar zullen opzoeken en dat mogelijk ruzies tussen deze groepen ontstaan. Het gaat dan in het bijzonder over conflicten met minderjarige vluchtelingen. Monitoringsactiviteiten elders wijzen uit dat conflicten tussen lokale jongeren en asieljeugd tot op heden weinig voorkomt. Ook professionals geven aan dat conflicten met nieuwkomers tot op heden nog niet hebben plaatsgevonden in Brummen. Toch wijzen recente nieuwsberichten op confrontaties tussen amv'ers en lokale jongeren, bijvoorbeeld wanneer jongeren elkaar in de lente- en zomermaanden buiten gaan tegenkomen en bij de evenementen die wij hierboven al noemden. Wij achten het van daarom belang dat er eventuele signalen voor onderlinge confrontaties goed worden gemonitord en opgepakt.

De samenwerking tussen beheerpartners en tussen beheerpartners en omgeving		
Onduidelijke en ontoereikende communicatie vanuit de gemeente	Amv/az: 1	Omwonenden (hieronder worden ook bedrijven en ondernemers verstaan) zijn van mening dat de communicatie vanuit de gemeente richting hen tekortschiet en dat zij vanuit de gemeente weinig toelichting en inspraak krijgen in overleggen. In algemene zin bevordert dit volgens hen het participatieproces met de directe omgeving niet. Zo is ontevredenheid geuit over het proces van besluitvorming en wordt aangegeven dat betrokkenen meermaals te beperkt of te laat zijn ingelicht. Verder is men van mening dat de gemeente eerst had moeten inventariseren wat de standpunten van mensen uit de buurt/in geheel Brummen zijn, alvorens een besluit te nemen over de komst van de asielopvang. Deze risicoanalyse komt in de ogen van velen dan ook 'te laat'. Omwonenden missen daardoor een zekere mate van betrokkenheid bij het proces. Daarnaast missen ze betrokkenheid vanuit bestuurders. Zij zouden geen goed beeld hebben van de realiteit in Brummen. Dit heeft het vertrouwen van omwonenden in de gemeente en het draagvlak voor de opvang geschaad. Rondom besluitvorming over het vestigen van asielopvanglocaties zien wij vaak dezelfde processen, waarbij een gemeentebestuur vaak recht tegenover burgers komt te staan. Deels is dit niet te vermijden, omdat asielopvang een precair thema is, zeker de afgelopen jaren. Onze ervaring is namelijk dat protesten tijdens risicoanalyses die we ruim tien jaar geleden uitvoerden minder heftig waren dat momenteel het geval is. En dat niet alleen in Brummen. Wat hier ook van zij, het blijft essentieel om richting omwonenden transparant en duidelijk te communiceren, zowel wat de plannen als de (on)mogelijkheden in het beheer zijn. Vanuit ervaring met opvang elders merken wij dat het simpele principe 'zeggen wat je doet en doen wat je zegt' richting omwonenden duidelijkheid verschaft. De gemeente Brummen heeft hiervoor nog ruim de tijd, omdat de opvanglocatie in 2028 gaat starten. Dit laatste is direct een aandachtspunt, omdat de periode tot de start dermate lang is dat onrust vanwege het 'nieuwe en onbekende' nog te lang blijft bestaan. Een aandachtspunt binnen de gemeente Brummen is dat er naar onze mening, maar ook naar de mening van diverse professionals, sprake is van een gefragmenteerde gemeentelijke structuur rondom asiel. Dit resulteert in veel medewerkers die betrokken zijn bij het thema; voor de komende tijd is het belangrijk om duidelijkheid te verschaffen wie namens de gemeente het aanspreekpunt zal zijn. Onze ervaring met eerdere monitoring rondom asielopvanglocaties is dat het in de communicatie helpt als vanuit een gemeente één aanspreekpunt zal worden aangewezen voor de dagelijkse procesmatige gang van zaken rondom de asielopvang; deze persoon kan een spilfunctie vervullen tussen omwonenden en het COA.

Onduidelijke en ontoereikende communicatie vanuit het COA	Amv/az: 1	Er bestaat vanuit enkele omwonenden de nodige ontevredenheid over de huidige COA-communicatie rondom de Michaelshoeve. Zo worden zij naar hun mening te weinig meegenomen in de bouwplannen. Ook heeft veel omwonenden de combinatie azc en amv-locatie verrast. Volgens het COA heeft dit deels te maken met de omstandigheid dat de aankoop van de locatie en het besluit rondom de opvang nog niet definitief rond is. Daarnaast is nog onduidelijk wie de locatiemanagers (van zowel de amv- als de azc-locatie) zullen worden. Naar onze mening is dit eveneens niet bevorderlijk voor het proces, ook omdat de start van de opvang nog een aantal jaar op zich zal laten wachten. In de regel zal de communicatie met omwonenden door het COA worden opgepakt vanaf het moment dat de opvangvormen van start gaan; nu zien we nog dat de gemeente Brummen deze taak vervult. De vraag is dan, wie bijvoorbeeld de externe communicatie richting de Brummense bevolking op zich zal gaan nemen. Ook is extra aandacht nodig voor de juiste afwikkeling van het melden van klachten. Daarnaast is externe communicatie een aandachtspunt omdat het twee opvangmodaliteiten betreft; niet uit te sluiten valt dat de twee locatiemanagers naar elkaar kijken/wijzen als zich een incident voordoet.
Onduidelijkheid over de procedure rondom klacht- en incidentmeldingen	Amv/az: 1	Onze ervaring rondom opvang op andere locaties is dat dit een cruciaal punt is voor goed beheer. Voor alle betrokkenen op en rond het terrein (inclusief de winkeliers en bedrijven) moet direct duidelijk zijn waar een klacht/incident gemeld kan worden en wie verantwoordelijk is voor de afhandeling ervan. Melders moeten ervan verzekerd zijn dat dat een klacht/incident op korte termijn afgehandeld wordt en dat de uitkomst van de afhandeling teruggekoppeld wordt. Goed beheer is naar onze mening een dynamisch proces van melden van overlast, acteren daarop en communiceren daarover. Dit vereist een proactieve houding van alle betrokkenen; van de bereidwilligheid van de melder om steeds contact te blijven zoeken tot de bereidwilligheid van de klachtafhandelaar om naar vermogen en binnen het beheerkader actie te ondernemen en te blijven communiceren hierover. In het geval van incidenten is het van belang dat vooraf duidelijk is in welke situatie welke instantie aan zet is. Zo zien we een belangrijke rol voor het COA weggelegd als er sprake is van geringe overlastincidenten (bijvoorbeeld rondhangende asielzoekers). Maar als gevaar dreigt, is natuurlijk de politie de eerst aangewezene om op te treden. Om dit proces van melding, opvolging en terugkoppeling goed in de gaten te houden is het van belang om dit een terugkerend punt te laten zijn in de overleggen, maar bijvoorbeeld ook in externe communicatie (zoals nieuwsbrieven). Een extra aandachtspunt bestaat vanwege de combinatie van asielzoekers en amv'ers. Het is van belang dat duidelijk is wie de aanspreekpunten zijn bij klachten over deze afzonderlijke doelgroepen, zodat een klacht niet afgeschoven wordt. Bij voorkeur wordt één van de twee locatiemanagers verantwoordelijk voor de klachtafhandeling van alle 350 asielzoekers.

Verdeeldheid onder omwonenden	Amv/az: 2	Enkele omwonenden hebben aangegeven dat er sprake is van verdeeldheid onder de eigen bevolking, met als gevolg dat de saamhorigheid in de buurt onder druk staat. Er wordt gesproken over een tweedeling in het dorp: mensen die echt niet willen dat de opvanglocatie op landgoed Michaelshoeve huisvesting biedt aan asielzoekers en mensen die het als verrijking zien voor de buurt. Omwonenden geven aan dat de sociale cohesie in Brummen hierdoor afneemt en dat dit het woongenot aantast. Vooralsnog hebben wij niet de indruk dat de 'groepen' daadwerkelijk met elkaar in conflict komen. Onze ervaring uit eerdere risicoanalyses is dat de omgeving milder lijkt te reageren wanneer de opvanglocatie eenmaal gevestigd is, hoewel er altijd een groep mensen kan voorkomen die zich niet merkbaar uitspreekt.
De personele inzet van beheerpartners		
Te weinig aanwezig COA-personeel	Amv/az: 2	Een aantal omwonenden vreest dat de combinatie van een amv- en een azc-locatie mogelijk tot een tekort aan efficiëntie in COA-capaciteit zal leiden. In een eerder door ons uitgevoerde vergelijking met andere asielopvanglocaties hebben we gevraagd wat bij het COA verstaan wordt onder 'voldoende personele bezetting'. Daar is toentertijd geen eenduidig beeld naar voren gekomen. Wel is vanuit het COA nog opgemerkt dat de formatieberekening van medewerkers is gebaseerd op het aantal bewoners. Dit zijn standaardnormen die door het COA landelijk gehanteerd worden. Omdat er voor de asielzoekers en amv'ers nog geen afzonderlijke aanspreekpunten zijn, achten we dit punt op dit moment voor de risicoanalyse minder belangrijk, maar in de toekomst voor de randvoorwaarden van de asielopvang zeer relevant.
Te lange opkomsttijd politie	Amv/az: 3	Omwonenden geven aan dat de aanrijtijd van de politie richting de asielopvanglocatie mogelijk te lang is. Dit punt hebben we teruggelegd bij de politie. Vanuit deze instantie wordt aangegeven dat een opkomsttijd van 15 minuten gegarandeerd haalbaar is in geval van nood (prio 1, zogenaamd 'bloedspoed'). Wel is het belangrijk een duidelijk meldprotocol voor omwonenden en ondernemers te hebben, zodat voor hen duidelijk is waar ze welke soort incident (van lichte vormen van overlast tot de zware vormen van criminaliteit) moeten melden. Dit punt komt in hoofdstuk 4 en 5 afzonderlijk terug onder de term 'meldprotocol'.
Onvoldoende capaciteit/inzet politie	Amv/az: 1	Omwonenden vrezen dat de politie te weinig capaciteit vrijmaakt voor de nieuwe opvanglocatie. Met name als zich op meerdere plekken tegelijk een incident zal voordoen. Men ziet nu namelijk zelden een politieauto surveilleren in Brummen. De politie geeft aan hun functie met name te zien als 'noodhulp'; zij moeten er zijn bij escalatie, niet ter preventie. Er komt vanuit de politie geen extra inzet, maar wel is het de algemene taak van de wijkagent om aanwezig te zijn in de buurt, waar de opvanglocatie ook onder valt. Korte lijnen met het COA zijn essentieel om zicht te houden op hetgeen speelt op en rond de nieuwe locatie, bijvoorbeeld in de beheergroep en in het omwonendenoverleg. In dat kader geven wij hier de hoogste risicoweging aan, omdat wij van mening zijn dat de goede ervaringen met de politie in Zutphen ook voor Brummen zouden moeten gelden. Concreet zien wij voor zowel Zutphen als Brummen een oplossing richting een zogenaamde 'asielagent' (operationeel

		specialist asiel), die deze functie in ieder geval voor beide opvanglocaties gaat vervullen. Dit versterkt naar onze mening de informatiepositie van de politie en kan bovendien bijdragen tot een efficiënte inzet van schaarse capaciteit.
Onvoldoende capaciteit boa's	Amv/az: 1	In de gesprekken met betrokkenen komt naar voren dat er zorgen zijn over de capaciteit bij de boa's, mochten zij ook een rol gaan spelen bij het toezicht houden op de openbare ruimte na de komst van de opvanglocatie. Veel geïnterviewden twijfelen of de capaciteit voldoende is. Professionals geven aan dat de boa's een belangrijke rol zouden kunnen spelen bij eventuele openbare ordeproblemen die gerelateerd zijn aan de asielopvang, al was het maar in de rol van signaleerder. Momenteel zijn bij de gemeente Brummen twee boa's in dienst. Zij kunnen mogelijk, zeker in de eerste fase van de opvang, een toezichthoudende rol spelen en een eerste aanspreekpunt zijn. De vraag is vervolgens wel, of dit een geprioriteerde taak voor de boa's kan worden of dat er opschaling in capaciteit nodig is. Wij geven hier in ieder geval de hoogste risicoweging aan, omdat we van mening zijn dat de boa's in ieder geval een goede aanvulling kunnen zijn op het dagelijkse beheer.
Te veel betrokken afdelingen bij de gemeente	Amv/az: 1	Eerder is bij het risico 'onduidelijke en ontoereikende communicatie vanuit de gemeente' al aangegeven dat het niet altijd even duidelijk is wie waarover gaat en wie verantwoordelijk is. Dit is een probleem in de informatievoorziening van de gemeente zelf, maar met name in de externe communicatie richting omwonenden zorgt dit voor uitdagingen. Wanneer te veel afdelingen betrokken zijn wordt het voor omwonenden onduidelijk wie het eerste aanspreekpunt is bij de gemeente. Deels heeft het ook te maken met de startfase waarin de exploitatie van de opvanglocatie zich bevindt, maar belangrijk is dat hierin een duidelijke structuur wordt aangebracht.
Te weinig zeggenschap bij omwonenden	Amv/az: 1	Vanuit diverse omwonenden komt de wens naar voren om in een bepaalde overlegvorm mee te kunnen praten over de opvanglocatie op landgoed Michaelshoeve. Tot op heden zijn de inspraakmogelijkheden volgens hen zwaar ondermaats geweest. Onze ervaring met monitoring rondom asielopvang elders is dat een periodiek omwonendenoverleg kan bijdragen aan goed beheer rondom en meer draagvlak voor de opvang. Specifiek voor Brummen zouden in dergelijk overleg bijvoorbeeld de volgende thema's aan bod kunnen komen: • Informeren over het aantal aanwezige asielzoekers op de locatie • Informeren over de aanwezige subgroepen (bijvoorbeeld gezinnen, alleenstaande mannen, landen van herkomst) • klachten die zijn binnengekomen en afgehandeld door het COA • de werking en het effect van de ingezette maatregelen • andere belangrijke punten die vanuit omwonenden van belang kunnen zijn voor het beheer Naar onze mening zou het goed zijn als in het omwonendenoverleg, naast gemeente Brummen, het COA en politie, een goede vertegenwoordiging zit van omwonenden en ondernemers, maar dit is aan alle betrokken partijen zelf om te bepalen.

Ontbreken dagbesteding, leidend tot verveling en overlast	Amv/az: 2	Het ontbreken van een zinvolle dagbesteding wordt door omwonenden als risico gezien, omdat verveling een belangrijke oorzaak van overlastgevend gedrag is. Het bieden van dagbesteding is, zo blijkt uit momenteel door ons uitgevoerd onderzoek in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, erg belangrijk voor het tegengaan van overlast en criminaliteit door asielzoekers. Vooralsnog zien we voldoende alternatieven voor asielzoekers en amv'ers om bezig te zijn. Amv'ers en kinderen van asielzoekers zijn leerplichtig. Ze gaan zo snel mogelijk na aankomst naar school, in ieder geval binnen drie maanden nadat ze in Nederland zijn aangekomen. Volwassen asielzoekers houden zich bezig met dagelijkse activiteiten zoals wassen en koken. Daarnaast organiseert het COA activiteiten met samenwerkingspartners om dagbesteding vorm te geven. Azc Zutphen kan gelden als goed voorbeeld hiervoor, hoewel ook landgoed Michaelshoeve zelf naar onze mening goede mogelijkheden biedt, bijvoorbeeld wat betreft het aanleggen van een (groente)tuin. Ook hebben diverse Brummenaren in de vragenlijst en tijdens de telefoongesprekken enkele suggesties hiervoor gegeven, zoals: • laat jongeren sporten bij de twee voetbalverenigingen in Brummen: • organiseer sportactiviteiten op het terrein • ga als COA samenwerken met Maakplaats De Villa, Stichting Welzijn Brummen en de raad van kerken • kijk naar initiatieven in andere steden, zoals rondom een asielopvang in Wageningen • zet buddy's en vrijwilligers in • help asielzoekers aan betaald werk of vrijwilligerswerk • laat de asielzoekers het terrein en de directe omgeving zelf schoonmaken • wandelpad op het terrein aanleggen, zodat de asielzoekers daar kunnen wandelen • investeren in contact tussen Brummenaren en asielzoekers, door activiteiten zoals een open dag en een markt met internationaal en Nederlands eten. Overigens beschouwen wij 24/7-dagbesteding niet als een verplichting die aan asielzoekers opgelegd kan worden; ook asielzoekers hebben recht op vrije tijd die ze zelf mogen invullen. We geven dit risico daarom niet de hoogste weging mee.

Risico's voor amv'ers/asielzoekers		
Onveilige situatie door tractor op COA-terrein	Amv/az: 1	Uit de schouw komt naar voren dat een buurtbewoner met een tractor over het huidige landgoed Michaelshoeve rijdt, op grond van een mogelijk recht van overpad. Door het COA wordt aangegeven dat momenteel met de huidige eigenaar van het terrein wordt onderzocht in hoeverre dit recht daadwerkelijk op papier beschreven is. Wat hier ook van zij, voor asielzoekers, met name kinderen, kan een rijdende tractor op het toekomstige COA-terrein een risico zijn. Omdat we van mening zijn dat hierover goede afspraken gemaakt moeten worden, geven we hier de hoogste risicoweging aan.
Afname verkeersveiligheid voor wandelende/fietsende asielzoekers op de openbare weg	Amv/az: 1	Uit diverse gesprekken met professionals en betrokkenen blijkt dat er gevaarlijke verkeerssituaties kunnen ontstaan voor asielzoekers en amv'ers zelf. Naar onze mening kunnen deze gevaarlijke situaties vooral ontstaan wanneer asielzoekers nog niet bekend zijn met de Nederlandse verkeersregels en de lokale verkeerssituatie. Dit sluit aan bij de eerder benoemde zorgen onder het kopje 'Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituaties'. Vooral tijdens drukke spitsmomenten voor de opvanglocatie doen zich verkeersrisico's voor asielzoekers/amv'ers voor. Daarom achten wij het ook noodzakelijk om voor de asielzoekers en amv'ers aanvullende maatregelen te treffen.
Verdrinkingsgevaar in wateren in de omgeving	Amv/az: 1	Door verschillende mensen zijn wateren in de omgeving van de opvang genoemd als mogelijke risicovolle locaties met het oog op verdrinkingsgevaar. Het gaat onder andere over de IJssel en het Gat van Cortenoever. Met name in de zomer zijn deze wateren aantrekkelijke plekken om te recreëren en valt verdrinkingsgevaar onder vreemdelingen niet uit te sluiten. Bekend is dat dit regelmatig voorkomt.[5] Wij sluiten niet uit dat ook Brummense asielzoekers op warme dagen bij wateren gaan verblijven, waardoor wij het noodzakelijk achten dat er met asielzoekers en zwembaden afspraken gemaakt worden over het aldaar verblijven en eventuele zwemlessen. Momenteel zit er ook een vijver op het opvangterrein zelf. Dit zien wij niet als risico omdat hier volgens het COA een hek omheen komt.
Herbeleving van trauma's die tot criminaliteit leiden	Amv/az: 2	Vanuit de omgeving wordt gevreesd dat traumatische ervaringen kunnen leiden tot criminaliteit en gewelddadig gedrag in de omgeving. Door verschillende professionals wordt aangegeven dat traumatische ervaringen onder vreemdelingen inderdaad voorkomen. In het algemeen leidt dit alleen niet zozeer tot criminaliteit. Wel komen suïcidedreigingen vanwege trauma's voor, maar die spelen zich voornamelijk op COA-terreinen af, zo leert ook de jaarlijkse analyse van COA-incidenten.[6]
Eigenrichting: omwonenden	Amv/az: 2	Uit de vragenlijst en uit gesprekken met omwonenden en professionals komt het risico naar voren dat omwonenden na een incident met een asielzoeker of amv'er mogelijk het heft in eigen handen nemen om 'verhaal te halen'. Ze zouden

5. Zie bijvoorbeeld https://www.gelderlander.nl/arnhem/weer-eist-de-verraderlijke-rijn-een-leven-ze-waren-behoorlijk-in-paniek~a5eb3b25/
6. Zie https://www.coa.nl/nl/incidentenregistraties voor een overzicht over de jaren 2015-2023.

die na een incident met een amv'er/asielzoeker het recht in eigen hand nemen		amv'ers/asielzoekers dan een lesje willen leren. Volgens omwonenden is eigenrichting in Brummen niet ondenkbaar omdat er mensen zijn die handelen vanuit emotie en conflicten zelf op willen lossen, in plaats van de politie in te schakelen. Professionals verwachten niet dat eigenrichting daadwerkelijk vorm zal krijgen. Om goed zicht te houden op de relatie tussen omwonenden en de asielzoekers willen wij als advies meegeven dat het COA goed moet communiceren over de wijze van indienen van meldingen en deze snel moet afhandelen wanneer ze zich voordoen. Op deze manier kan mogelijk deels al voorkomen worden dat situaties tussen omwonenden en asielzoekers escaleren. Hier ligt ook een verantwoordelijkheid voor omwonenden zelf, die overlast moeten blijven melden om het dynamisch beheer goed te laten verlopen. In het geval er sprake is van hoogoplopende escalaties is het daarnaast van belang dat voor iedereen duidelijk is dat de politie ingeschakeld dient te worden.

4 Van risico's 1 naar oplossingsrichtingen

In dit hoofdstuk focussen we op de risico's die in het vorige hoofdstuk de zwaarste weging hebben gekregen. Dit omdat deze risico's volgens onze methodiek nog voor de mogelijke komst van de opvanglocatie op landgoed Michaelshoeve afgedekt moeten zijn, oftewel opgepakt moeten zijn. Concreet koppelen we oplossingsrichtingen aan de risico's met niveau 1. Bewust noemen we dit 'oplossingsrichtingen' die wij minimaal noodzakelijk achten voordat de opvanglocatie start. Uiteindelijk is het dan de bedoeling dat het beheermaatregelen worden, via inspanningen van de uitvoerenden (in ieder geval het COA en zijn beveiliging, de gemeente Brummen, Nidos[7] en de politie) Dit hoofdstuk is met andere woorden te lezen als de basis voor een nadere invulling van het toekomstige beheerplan. Met nadruk willen we hierbij aangeven dat wij als uitvoerders van de risicoanalyse niet verantwoordelijk zijn voor deze nadere invulling; dit is aan de beheerpartners, bij voorkeur via overleg met een delegatie van omwonenden.

In de oplossingsrichtingen is nader onderscheid gemaakt tussen de volgende soorten oplossingsrichtingen:

- Basisoplossingsrichtingen: dit zijn door te voeren oplossingsrichtingen die direct, en die volgens de visie van Bureau Beke al bij de start van de opvang ingezet kunnen worden op niveau-1-risico's en dus de status hebben van een concrete beheermaatregel;
- Opschaaloplossingsrichtingen: te reserveren oplossingsrichtingen die eventueel in de toekomst nog ingezet kunnen worden als beheermaatregel. Hier is ook ruimte om door een beheergroep[8] aanvullende maatregelen toe te voegen.

De opschaaloplossingsrichtingen kunnen door de beheerpartners als reservelijst gebruikt worden in het geval er sprake is van onevenredige overlast.[9] Dit doet ook recht aan het dynamische karakter van beheer op en rondom de opvanglocatie, waarbij het kan voorkomen dat (tijdelijk) extra maatregelen ingezet moeten worden, of juist in maatregelen afgeschaald kan worden. Het staat beheerpartners daarnaast vrij om opschaaloplossingsrichtingen al voorafgaand aan de start van de opvang toe te passen, waarmee ze in feite als basisoplossingsrichtingen fungeren.

7. Nidos is de organisatie die jeugdzorg voor vluchtelingen verzorgt.
8. In hoofdstuk 1 gaven we al aan dat we onder een beheergroep een overlegstructuur verstaan, met daarin vertegenwoordigers van gemeente Brummen, COA en politie, die regelmatig operationeel overleg voeren over de gang van zaken rondom de opvang en besluiten kunnen nemen rondom op- dan wel afschalen in maatregelen. Dit gremium staat naast een omwonendenoverleg, waarin een delegatie van omwonenden en ondernemers plaatsneemt en er periodiek overleg met het COA en de gemeente Brummen gevoerd wordt over aspecten van veiligheid en leefbaarheid rondom de opvanglocatie.
9. Op grond van eerdere uitgevoerde risicoanalyses hebben we deze term gedefinieerd als 'overlast die met de bestaande maatregelen niet beheerst kan worden'.

Het is belangrijk om aan te geven dat meerdere oplossingsrichtingen al zullen worden ingezet, los van de uitkomsten van de risicoanalyse. Deels zijn oplossingsrichtingen al opgenomen in de werkwijze van het COA (bijvoorbeeld toezicht door beveiliging op het terrein en het zogenaamde Reglement Onthoudingen Verstrekkingen, sanctiemaatregelen die door het COA kunnen worden opgelegd). Daarnaast zijn ook oplossingsrichtingen die we op basis van ervaringen uit eerdere risicoanalyses hebben opgedaan benoemd. Dit zijn overigens hooguit enkele nuanceringen op de al door geïnterviewden genoemde oplossingsrichtingen. Een deel van onze oplossingsrichtingen is al min of meer verwoord in hoofdstuk 3, bij de weging. Toch komen ze vanwege het overzicht in dit hoofdstuk allemaal terug.

4.1 De koppeling van oplossingsrichtingen aan de hoogste risico's

In onderstaande tabel worden zowel de basis- als de opschaaloplossingsrichtingen beschreven voor alleen de risico's met niveau 1. Aan alle aan dit onderzoek meewerkenden hebben we naar oplossingsrichtingen gevraagd. De omwonenden hebben zowel in de interviews als in de vragenlijst oplossingsrichtingen aangedragen. De oplossingsrichtingen die we zelf hebben bedacht, hebben we tijdens de gesprekken regelmatig teruggekoppeld met de geïnterviewden.

Het is nogmaals belangrijk om te vermelden dat de hierna aangedragen specifieke oplossingsrichtingen bestaan naast de reguliere systemen zoals ROV-maatregelen van het COA en eventuele strafrechtelijke opsporing en vervolging door politie en OM. Ook de ingestelde maatregelen die het COA treft om overlast van asielzoekers te beperken vallen hieronder. Te denken valt dan aan cameratoezicht op het terrein en de afwisseling van COA-personeel overdag en beveiliging 's nachts. Maar ook kan in dit kader gedacht worden aan het naar een andere opvanglocatie overplaatsen van overlastgevende asielzoekers.

Ook gaan we ervan uit dat de zogenaamde Toolbox van het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt ingezet om de veiligheid en leefbaarheid rondom de opvanglocatie bij de Michaelshoeve zo optimaal mogelijk te houden. In deze Toolbox worden diverse adviezen voor maatregelen gegeven. Deze zouden direct doorgevoerd kunnen worden en, in de hoedanigheid van reservemaatregel, in de toekomst deels ook ingezet kunnen worden als overlast zich blijft voordoen.[10]

Concreet zijn op basis van onze risicoanalyse aan de risico's met niveau 1 basisoplossingsrichtingen te koppelen die naar onze mening moeten worden doorgevoerd voordat de opvanglocatie operationeel wordt. Enkele van deze oplossingsrichtingen zijn inzetbaar tegen meerdere benoemde risico's.

10. Ministerie van Justitie en Veiligheid (2023). *Toolbox met maatregelen tegen overlastgevend en/of crimineel gedrag door asielzoekers.* Den Haag: Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Door amv'ers/asielzoekers gepleegde overlast		
Overlast door specifieke doelgroep	Goed en duidelijk meldsysteem voor klachten van omwonenden (in geval van 'geringere' feiten) opzetten door het COA	
Betreden privéterreinen	Informeer de asielzoekers en amv'ers regelmatig op het niet betreden van privéterreinen, bijvoorbeeld via het COA-welkomstdocument en via de MyCOA-app. Eveneens moeten daarin de grenzen van het COA-terrein duidelijk gemaakt worden voor asielzoekers en amv'ers, met name vanwege de aanwezigheid van school De Lans	• Bordje 'privéterrein' produceren, aanbieden aan direct omwonenden en door hen bij ingang laten ophangen[11] • Bordje 'privéterrein' opnemen in het welkomstdocument (in voor asielzoekers begrijpelijke taal) zodat het voor asielzoekers duidelijk is wat privéterreinen zijn die ze niet horen te betreden
Overlast van rondhangende asielzoekers in de openbare ruimte	• Zet toezicht door boa's in met prioriteit op asiel • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met azc Zutphen • Wijs asielzoekers en amv'ers in het welkomstdocument en via de MyCOA-app op de onwenselijkheid van in grote groepen rondhangen en rondzwerven in de buurt en geef uitleg over het idee hierachter • Realiseer op het opvangterrein zelf plekken om te verblijven, met name bankjes en wandelpaden • Neem een kaart van de meest voor de hand liggende loop- en fietsroutes op in het welkomstdocument en wijs asielzoekers hierop • Bied de mogelijkheid van dagbesteding (via buddy's, sport en recreatie) aan	• Extra toezicht door outreachende medewerkers van het COA rondom overlastlocaties buiten het COA-terrein • Breid de handhavingscapaciteit uit door de inzet van 1 extra fte voor boa's, specifiek gericht op toezicht in de openbare ruimte (hot spots)

11. Zie bijlage 2 voor een concepttekening van een bordje dat Bureau Beke voor de risicoanalyse in Rijssen-Holten heeft ontworpen. Dit is bewust een publieksvriendelijke versie geworden.

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Overlast bij station Brummen	• Zet toezicht door boa's in met prioriteit op asiel • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met azc Zutphen • Monitoren in een beheergroep en in een omwonendenoverleg[12]	• Camerabewaking realiseren op het station • Extra verlichting plaatsen op het station • Breid de handhavingscapaciteit uit door de inzet van 1 extra fte voor boa's, specifiek gericht op toezicht in de openbare ruimte (hot spots) • COA-host voor asielzoekers/amv'ers op het station[13]
Overlast in de trein	• COA maakt afspraken vooraf met NS (zie 'Afsprakenmatrix') • (Periodiek) overleg tussen COA en NS • Monitoren in een beheergroep en in een omwonendenoverleg	
Overlast in en overbelasting van de buurtbus	• Frequente en flexibele COA-pendelbus voor amv'ers/asielzoekers inzetten (richting station Brummen en Zutphen) • Gebruik van pendelbus door amv'ers/asielzoekers monitoren • Eventueel de inzet van de pendelbus bijstellen naar behoefte van amv'ers en asielzoekers (bijvoorbeeld de stoppunten afstemmen op reisdoel)	
Overlast in park 't Goor en voedselbos Nieuwe Erven	• Zet toezicht door boa's in met prioriteit op asiel • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met azc Zutphen • Monitoren in een beheergroep en in een omwonendenoverleg	Breid de handhavingscapaciteit uit door de inzet van 1 extra fte voor boa's, specifiek gericht op toezicht in de openbare ruimte (hot spots)
Overlast in speeltuinen/op schoolpleinen	Monitoren in een beheergroep en in een omwonendenoverleg	

12. In hoofdstuk 5 wordt dieper ingegaan op de achtergrond van een beheergroep en een omwonendenoverleg.
13. Op station Zwolle en Emmen is een speciaal host-team van Arriva op de Vechtdallijnen. De hosts wonen in het COA in Assen, zij helpen vluchtelingen met hun reis (bijvoorbeeld door te vertalen, de weg te wijzen en te helpen aan een geldig vervoersbewijs. De hosts hebben zelf ook een vluchtelingenachtergrond. Het team is een initiatief van het Arriva, COA en NS. Zie: Onze hosts 1 jaar op station Zwolle en Emmen | Over Arriva

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Overlast bij supermarkten/winkels	• In het welkomstdocument en via de MyCOA-app asielzoekers de normen en waarden leren rondom boodschappen doen in de supermarkt en hierop blijven wijzen • Het COA maakt afspraken met winkeliers (zie 'Afsprakenmatrix' in hoofdstuk 5) • Meldkaart ('hoe wat te melden richting COA/politie/gemeente?') opstellen en verspreiden onder omwonenden, winkeliers en bedrijven. Daarin goed onderscheid maken tussen criminaliteit en overlast. Daarop ook telefoonnummers vermelden	
Geluidsoverlast	Een klachtenmeldsysteem opzetten voor geluidsoverlast, met enerzijds verantwoordelijkheid voor omwonenden om te melden en anderzijds voor het COA om de meldingen goed af te handelen (geluid minder hard) en terug te koppelen naar de melder	
Lichtoverlast	Bij de inrichting van het COA-terrein rekening houden met lichtoriëntatie, bijvoorbeeld door het gebruik van te dempen verlichting of lichtpunten met afschermkappen die het licht naar beneden/een bepaalde kant op richten (van omliggende woningen af), om zo lichtvervuiling te beperken	
Overlast sigarettenverkooppunten	• COA maakt afspraken met sigarettenverkooppunten (zie 'Afsprakenmatrix') • Monitoren in een beheergroep en in een omwonendenoverleg	

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Door amv'ers/asielzoekers en derden gepleegde criminaliteit		
(Winkel)diefstal	• Het COA maakt met winkeliers, als zij dit wensen, afspraken (zie 'Afsprakenmatrix' in hoofdstuk 5). Bijvoorbeeld in preventieve zin (maximumaantal winkelend publiek) of na incident (winkelverbod) • Het COA biedt, in samenwerking met de politie, een meldprotocol aan winkeliers aan, met daarop een instructie hoe om te gaan met winkeldiefstal door asielzoekers • Winkeldiefstal meenemen in beheergroep • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met azc Zutphen • Politie en het OM inzetten voor eventuele strafrechtelijke afhandeling	• (Frequent) stelende asielzoekers overplaatsen naar andere locatie
Fietsdiefstal	• Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met azc Zutphen • Politie en het OM inzetten voor eventuele strafrechtelijke afhandeling	• Zet een fietsenleensysteem voor (nieuwe) asielzoekers op
Drugsgebruik en alcoholgebruik door amv'ers en asielzoekers in de openbare ruimte	• Het COA moet asielzoekers aanspreken op gebruik na klachten vanuit de omgeving • Eventueel dient een sanctie te volgen	Contact leggen met verslavingszorg in geval van overmatig gebruik

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Drugs dealen door amv'ers/asielzoekers	• Het COA moet asielzoekers aanspreken op dealen na klachten vanuit de omgeving, eventueel sanctioneren na herhaalde incidenten • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met azc Zutphen • Zet toezicht door boa's in met prioriteit op asiel • Politie en het OM inzetten voor eventuele strafrechtelijke afhandeling	
Illegale handel in sigaretten	• Amv'ers/asielzoekers aanspreken op illegale handel na klachten vanuit de omgeving, eventueel sanctioneren na herhaalde incidenten • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met azc Zutphen • Politie en het OM inzetten voor eventuele strafrechtelijke afhandeling	
Aanzuigende werking van (drugs)criminaliteit	• Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met azc Zutphen • Zet toezicht door boa's in met prioriteit op asiel • Politie en het OM inzetten voor eventuele strafrechtelijke afhandeling	Politie meer laten surveilleren op hot spots
Onheuse bejegening, agressie en/of geweld door asielzoekers op het terrein	• Als het incident zich buiten de gebouwen afspeelde en/of inzet van politie op het terrein vereist (en zichtbaar) is: directe terugkoppeling van het incident richting De Lans en direct omwonende aan de noordzijde • Monitoring impact van dergelijk incidenten op school De Lans en direct omwonende	

Risico's 1	**Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)**	**Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)**
Straatintimidatie (nafluiten, roepen en sissen)	• Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met azc Zutphen • Sluitend meld- en opsporingssysteem waarbij omwonenden, COA en politie allen een centrale rol spelen in het proces van melding tot opsporing • Het COA geeft periodieke voorlichting over de normen en waarden binnen de Nederlandse samenleving • Zet toezicht door boa's in met prioriteit op asiel • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg	Extra toezicht door outreachende medewerkers van het COA rondom overlastlocaties buiten het COA-terrein
Zwartrijden in de trein	• (Periodiek) overleg tussen COA en NS • COA spreekt asielzoekers/amv'ers aan wanneer zij meermaals boetes voor zwartrijden ontvangen • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • Politie en het OM inzetten voor eventuele strafrechtelijke afhandeling	
Aantasting eigendom op- en omwonenden	• Het COA informeert de asielzoekers blijvend op het niet betreden van privéterreinen in het welkomstdocument en via de MyCOA-app	

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Aantasting van de leefbaarheid		
Inbreuk privacy school De Lans	• COA maakt afspraken met directie van school De Lans (zie 'Afsprakenmatrix'). Deze afspraken zullen onder andere betrekking hebben op bouwwerkzaamheden bij realisatie van de opvang • COA maakt asielzoekers/amv'ers in MyCOA-app en het welkomstboekje de volgende huisregels duidelijk: kinderen van school De Lans niet storen en niet op het terrein van De Lans komen. Deze huisregels gelden ook voor medewerkers van het COA • Een visueel afschermende, maar vriendelijk ogende terreinafscheiding (heg/hek met groene beplanting) plaatsen tussen het COA-terrein en het terrein van school De Lans om privacy te waarborgen. Houd hierbij rekening met de mogelijkheid tot toegang naar de achterzijde van De Lans (recht van overpad?) • In- en uitgangen van het COA strikt scheiden van de in- en uitgang van school De Lans	• Toezicht door boa's buiten de opvang op hot times: wanneer jongeren naar school gaan en wanneer zij uit school komen (ook voor in- en uitgaand schoolverkeer bij De Lans) • Toezicht door outreachende COA-medewerkers buiten de opvang op hot times: wanneer jongeren naar school gaan en wanneer zij uit school komen (ook voor in- en uitgaand schoolverkeer bij De Lans)
Onbereikbaarheid van de zij-ingang van school De Lans	COA maakt afspraken met directie van school De Lans (zie 'Afsprakenmatrix')	

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Inbreuk op privacy direct omwonenden	• Bestaand bosschages/heggen aan de noordzijde van het terrein laten staan • Extra bosschages/heggen plaatsen op plekken waar nieuwbouw ongewenste zichtlijnen voor de direct omwonenden opleveren. Zie bijlage 1 voor een suggestie.	
Vervuiling/afval rond het terrein	• In welkomstdocument en via de MyCOA-app aanhaken bij schone omgeving • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • Prikploegen aanstellen onder de asielzoekers • Meer afvalbakken op en rondom het terrein plaatsen, met name richting de Aldi	• Een conciërge inzetten die asielzoekers wijst op het schoonhouden van de omgeving
Congestie op riool	COA maakt afspraken met school De Lans en de gemeente over de technische aanpassingen, de fasering van werkzaamheden en eventuele noodvoorzieningen (zie 'Afsprakenmatrix')	
Congestie op (stroom)kabels	COA maakt afspraken met school De Lans en de gemeente over de technische aanpassingen, de fasering van werkzaamheden en eventuele noodvoorzieningen (zie 'Afsprakenmatrix')	
Drukte bij dagelijkse voorzieningen	COA maakt afspraken met aanbieders van dagelijkse voorzieningen zoals een OV-servicepunt, een PostNL-punt en geldautomaten (zie 'Afsprakenmatrix')	Inrichten van dagelijkse voorzieningen zoals een geldautomaat op het COA-terrein

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Incidenten op de locatie		
Door amv'ers/asielzoekers veroorzaakte brand in op het COA-terrein	• In welkomstdocument en via de MyCOA-app aanhaken bij brandveiligheidsregels • In het welkomstdocument en via de MyCOA-app een top tien aan leefregels maken en hierin het rookverbod en BBQ/openvuur-verbod tijdens droogte opnemen[14] • Extra bebording op de opvanglocatie om te wijzen op het rookverbod en brandveiligheidsrisico's in het voorjaar en de zomer	Algeheel barbecue- en/of openvuurverbod op het opvangterrein
Infrastructurele problemen/ verkeersveiligheid		
Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituaties voor de opvanglocatie	• Periodieke monitoring van de verkeersdrukte en ongevallen in de beheergroep, samen met (een analyse van) de verkeersdeskundige • Structurele en periodieke fiets- en verkeerslessen opzetten voor asielzoekers en amv'ers • Toezicht door COA-beveiligers/-verkeersregelaars bij de ingang van de opvang op hot times: wanneer jongeren naar school gaan in Zutphen en wanneer zij uit school komen. • Frequente en flexibele COA-pendelbus voor amv'ers/asielzoekers inzetten (richting station Brummen en Zutphen) • Eventueel toekomstige slagboom bij ingang van het COA-terrein op redelijke afstand van de autoweg plaatsen om opstoppingen te voorkomen	• COA verstrekt verlichting en fluorescerende hesjes voor op de fiets of tijdens het wandelen • Fietscursussen en fietschecks met Veilig Verkeer Nederland • 'Schoolzone' creëren in de directe openbare ruimte rondom school De Lans, aangegeven met verkeersborden en een maximumsnelheid van 30 km/h • (Tijdelijke) matrixborden t.b.v. snelheidsmeting plaatsen • Extra verlichting op de route richting Zutphen plaatsen

14. In het algemeen maakt het COA al gebruik van huisregels waarin diverse brandvoorschriften staan, waaronder 'u mag niet roken in COA-gebouwen. Ook niet in uw eigen woonruimte'. En 'U mag geen open vuur aansteken. Denk aan kaarsen, wierook, olielampen, et cetera.'

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
Ongewenste interactie tussen doelgroepen		
Ongewenste interactie tussen amv'ers en asielzoekers	• Conflicten tussen vreemdelingen buiten het terrein meenemen in de beheergroep • Overlastgevende amv'ers/asielzoekers overplaatsen naar andere locatie	
Conflicten/negatieve interactie tussen asielzoekers en leerlingen van school De Lans	Zie basisoplossingsrichtingen bij 'Inbreuk op privacy direct opwonenden (met name De Lans)´	
Lastigvallen van in Zutphen schoolgaande jongeren	• Het COA geeft periodieke voorlichting over de normen en waarden binnen de Nederlandse samenleving • Toezicht door COA-beveiligers/-verkeersregelaars bij de ingang van de opvang op hot times: wanneer jongeren naar school gaan in Zutphen en wanneer zij uit school komen • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg	• Toezicht door boa's buiten de opvang op hot times: wanneer jongeren naar school gaan in Zutphen en wanneer zij uit school komen • Extra toezicht door outreachende medewerkers van het COA rondom overlastlocaties buiten het COA-terrein
Conflicten bij evenementen	• COA maakt afspraken met amv'ers over gedrag op evenementen • COA maakt afspraken met evenementenorganisatoren (zie 'Afsprakenmatrix') • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg	• Surveillance en handhaving door outreachende COA-medewerkers (met herkenbare hesjes) op evenementen • Samenwerking tussen jongerenwerk en COA om problemen op evenementen te signaleren en te de-escaleren
Conflicten tussen lokale jeugd en asieljeugd	• In geval van incidenten samenwerking tussen jongerenwerk en het COA bevorderen om activiteiten te organiseren waar zowel asielzoekers (jongeren) als jongeren uit Brummen bij betrokken worden • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg	

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
De samenwerking tussen beheerpartners en tussen beheerpartners en omgeving		
Onduidelijke en ontoereikende communicatie vanuit de gemeente	• Er wordt één aanspreekpunt vanuit de gemeente aangewezen voor de dagelijkse procesmatige gang van zaken rondom de opvang; deze persoon kan een spilfunctie vervullen tussen omwonenden en het COA • In samenwerking met het COA periodieke informatieverstrekking via nieuwsbrief voor geheel Brummen verzorgen (waarin asielzoekers zich voorstellen)	• In samenwerking met het COA proactief contact zoeken met omwonenden, organisaties en bedrijven om te monitoren hoe de ervaringen zijn met de opvanglocatie en om informatie te delen over de ontwikkelingen vanuit de gemeente met betrekking tot de opvanglocatie. Bijvoorbeeld door het organiseren van inloopavonden
Onduidelijkheid ov de procedure rondom klacht- en incidentmeldingen	• Het proces van melding, opvolging en terugkoppeling van overlast/incidenten goed in de gaten houden middels monitoring en dit proces in externe communicatie richting omwonenden blijven benadrukken (bijvoorbeeld in nieuwsbrieven) • Klachtenmeldsysteem opzetten en breed communiceren door het COA richting omwonenden, bedrijven en winkeliers • Meldkaart ('hoe wat te melden richting COA/politie/gemeente?') opstellen en verspreiden onder omwonenden, winkeliers en bedrijven. Daarin goed onderscheid maken tussen criminaliteit en overlast. Daarop ook telefoonnummers vermelden • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • In samenwerking met de gemeente verzorgt het COA periodieke informatieverstrekking via nieuwsbrief voor geheel Brummen	WhatsAppgroep opzetten door het COA voor het delen van direct relevante informatie voor omwonenden en bedrijven

Risico's 1	Basisoplossingsrichtingen (nog voor de start van de opvanglocatie te realiseren)	Opschaaloplossingsrichtingen (na eventuele escalatie te realiseren)
De personele inzet van beheerpartners		
Onvoldoende capaciteit/inzet politie	Stel een 'asielagent' (operationeel specialist asiel) aan, samen met azc Zutphen	
Onvoldoende capaciteit boa's	• Zet toezicht door boa's in met prioriteit op asiel • In ieder geval het eerste half jaar na de start van de asielopvang toezicht in de openbare ruimte op hot spots prioriteren • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg • Na half jaar besluit over eventueel vervolg geprioriteerde inzet nemen	Handhavingscapaciteit uitbreiden door de inzet van 1 extra fte voor boa's, specifiek gericht op toezicht in de openbare ruimte (hot spots)
Te veel betrokken afdelingen bij de gemeente	Een duidelijke structuur aanbrengen in de betrokken medewerkers vanuit de gemeente rondom de opvanglocatie en hier transparant over naar buiten toe communiceren	
Te weinig zeggenschap bij omwonenden	Periodiek omwonendenoverleg vormgeven aan de hand van de randvoorwaarden zoals voorgesteld in hoofdstuk 5	
Risico's voor amv'ers/asielzoekers		
Onveilige situatie door tractor op COA-terrein	COA maakt afspraken met de boer die met de tractor over het terrein rijdt (in het geval van recht van overpad) (zie 'Afsprakenmatrix')	
Afname verkeersveiligheid voor wandelende/fietsende amv'ers/asielzoekers op de openbare weg	• Zie de oplossingsrichtingen onder het risico: 'Onoverzichtelijke en gevaarlijke verkeerssituaties voor de opvanglocatie'	• COA verstrekt verlichting en fluorescerende hesjes voor op de fiets of tijdens het wandelen
Verdrinkingsgevaar in wateren in de omgeving	• COA informeert asielzoekers hier goed over en stelt regels op • Het COA biedt zwemlessen aan • Monitoren in een beheergroep en een omwonendenoverleg	• Extra toezicht door boa's met asielprioriteit rondom de wateren in de zomermaanden • Extra surveillance door de politie

5 Kader voor het dynamisch beheerplan

In hoofdstuk 3 zijn de risico's aangedragen, beargumenteerd en gewogen, waarna de risico's 1 in hoofdstuk 4 zijn gekoppeld aan door diverse betrokkenen en ons voorgestelde oplossingsrichtingen. Zoals al in paragraaf 1.5 aangegeven, beschouwen we dit en het vorige hoofdstuk als samenvattende hoofdstukken voor de lezer die snel tot de kern van de risicoanalyse wil komen.

Aan het eind van dit rapport geven we nog enkele belangrijke kaders voor goed dynamisch beheer mee. Het gaat hier dus meer om de randvoorwaardelijke sfeer waarbinnen een beheerplan rondom de opvanglocatie naar onze mening het beste functioneert. Op voorhand is een aantal randvoorwaarden hierbij eigenlijk standaard voor iedere vorm van maatschappelijke opvang, dus ook voor de opvanglocatie in Brummen. Dit staat in paragraaf 5.1 verwoord. Daarnaast hebben we in paragraaf 5.2, op basis van alle verzamelde informatie in deze risicoanalyse, nog een aantal specifieke randvoorwaarden voor de meest optimale veiligheid en leefbaarheid op en rondom de opvanglocatie. Het gaat dan om de afspraken met instanties die het COA naar onze mening zal moeten maken.

5.1 Algemene randvoorwaarden

Voor de juiste invulling van het dynamisch beheerplan op en rondom de opvanglocatie bestempelen wij de volgende maatregelen als minimale randvoorwaarden die door de beheerpartners nader ingevuld moeten worden:

- Het instellen van een periodiek omwonendenoverleg[15]: om de stand van zaken rondom de opvang te delen, zien wij de noodzaak van het instellen van een omwonendenoverleg. We beschouwen deze overlegvorm als een essentiële schakel tussen het dagelijks beheer rondom de opvanglocatie en de omgeving van de opvang. Daarbij gaat het niet alleen om het uitwisselen van opvanginformatie van de beheerpartners richting omwonenden, maar ook om informatie vanuit omwonenden richting de beheerpartners. Naar onze mening bestaat een omwonendenoverleg minimaal uit een vertegenwoordiger van de gemeente, het COA en een delegatie van omwonenden/ondernemers. In het vorige hoofdstuk hebben we al enigszins aangegeven welke thema's naar onze mening meegenomen kunnen worden in dergelijk overleg, maar op de volgende pagina gaan we hier ook nog dieper op in.

15. In dit overleg kan ook een delegatie van ondernemers plaatsnemen. Een omwonendenoverleg wordt soms ook wel beheergroep genoemd. Maar zoals we al in eerdere hoofdstukken aangaven, verstaan wij onder deze laatste term een meer operationeel overleg tussen COA, politie en gemeente, waarin ook op casusniveau maatregelen tegen overlastgevende asielzoekers worden besproken en besluiten worden genomen over het op- dan wel afschalen van beheermaatregelen. Vanwege privacyaspecten is hier naar onze mening geen plaats voor omwonenden.

- Bij voorkeur vindt omwonendenoverleg periodiek plaats, waarbij we ons kunnen voorstellen dat dit bij aanvang vaker plaatsvindt dan na verloop van tijd. Onze ervaring leert namelijk dat het beheer rondom de opvanglocatie gaandeweg beter ingespeeld raakt op dagelijkse gebeurtenissen. Dit betekent overigens niet dat de bijeenkomsten van een omwonendenoverleg geen dynamisch karakter hoeven te hebben: als er sprake is van een incident dat weerslag heeft op de omgeving, is het raadzaam om zo snel mogelijk een omwonendenoverleg bijeen te roepen.
- Er kan nader bepaald worden wie de voorzitter van het omwonendenoverleg wordt. Als er enig onderling vertrouwen is (gegroeid), zou dit een vertegenwoordiger van de gemeente of het COA kunnen zijn. Onze ervaring bij andere opvanglocaties is dat het ofwel een onafhankelijk voorzitter is of dat het COA het voorzitterschap voor zijn rekening neemt.
- De te bespreken thema's binnen het omwonendenoverleg: een dergelijk overleg is naar onze mening geen 'papieren tijger', maar een gremium waar opvanginformatie 'op een hoger niveau', dus zonder de privacy van asielzoekers te schenden, gedeeld wordt. In het kader van jaarlijkse monitoring is Bureau Beke aangesloten bij enkele van dergelijke omwonendenoverleggen, waarin informatie gedeeld wordt over aantallen asielzoekers, samenstelling (bijvoorbeeld gezinnen/alleenstaande mannen/landen van herkomst), aangeboden cursussen (denk bijvoorbeeld aan fiets- en zwemles), geplaatste jongeren op scholen op het terrein en op de ISK, binnengekomen klachten en de afhandeling daarvan. Onze ervaring is dat dit vaak constructieve bijeenkomsten zijn die het draagvlak voor de opvanglocatie kunnen verhogen. Ook kunnen daarin zorgen/signaleringen die de leden van het omwonendenoverleg uit de buurt hebben opgevangen worden gedeeld, worden besproken en eventueel worden doorgezet richting de beheergroep. Dit laatste kan ook gespiegeld werken, in die zin dat vanuit de beheergroep aandachtspunten naar voren komen die worden voorgelegd aan het omwonendenoverleg. We denken dan bijvoorbeeld aan signalen die rechtstreeks bij de beheergroep binnen komen, maar door omwonenden mogelijk beter geduid kunnen worden (bijvoorbeeld ten aanzien van nieuwe hangplekken).
- Er zal sprake moeten zijn van enig communicatiebewustzijn vanuit het omwonendenoverleg richting overige Brummenaren: dat wat ter tafel komt in het omwonendenoverleg en van invloed is op de veiligheid en leefbaarheid van de omgeving van de opvanglocatie moet uiteindelijk richting overige omwonenden gecommuniceerd worden. Onze ervaring is dat open communicatie het draagvlak voor een opvanglocatie en het veiligheidsgevoel ten goede komt. 'Open communicatie' hoeft overigens niet te betekenen dat álle informatie gedeeld moet worden; de privacywetgeving moet natuurlijk wel gerespecteerd worden.

- Naar onze mening is het essentieel dat een klachtenmeldsysteem onder verantwoordelijkheid van het COA opgezet worden, zodanig dat omwonenden zich niet bezwaard voelen om klachten te melden. Een klachtenmeldsysteem houdt wat ons betreft niet alleen het bijhouden van een klacht in, maar ook de adequate opvolging na een klacht en de terugkoppeling van de ondernomen actie richting de klager. Dit zijn naar onze mening de drie kernelementen van een goed klachtenmeldsysteem. Overigens bedoelen we met dit systeem niet de COA Klachtenregeling.[16] Wij doelen op een eenvoudig klachtenmeldsysteem waarin omwonenden via telefoon/mail/WhatsApp een concrete overlastklacht kunnen melden, het COA hierop actie onderneemt en deze actie terugkoppelt naar de omwonende. Onze ervaring elders is dat een dergelijk systeem in een Excelformat kan worden vervat en bij de beveiliging kan worden belegd, om de COA-medewerkers niet onnodig te belasten met administratietaken. De afhandeling van klachten kan vervolgens ook meegenomen worden in de bijeenkomsten van het omwonendenoverleg en eventueel ook in de beheergroep. Een extra aandachtspunt voor Brummen is waarschijnlijk de aanwezigheid van twee locatiemanagers. Wat ons betreft wordt de verantwoordelijkheid voor de klachtenregeling bij voorkeur bij één manager belegd.
- Er zal nog nader bepaald moeten worden welke elementen uit deze risicoanalyse overgenomen en vastgelegd kunnen worden in nadere werkafspraken. In hoofdstuk 2 gaven we al aan dat we in de risicoanalyse bewust spreken van oplossingsrichtingen die we, eenmaal ingevoerd rondom de Michaelshoeve, maatregelen noemen. Het is aan de beheerpartners in hoeverre de oplossingsrichtingen daadwerkelijk ingezet gaan worden en onderdeel gaan vormen van een dynamisch beheerplan.

5.2 Specifieke randvoorwaarden

De risicosituatie rondom de opvanglocatie op landgoed Michaelshoeve is dermate specifiek dat niet alleen kan worden volstaan met algemene randvoorwaarden. In ieder geval zien we nog twee extra randvoorwaarden die naar onze mening relevant zijn voor het zo optimaal mogelijk borgen van de veiligheid en leefbaarheid op en rondom de opvanglocatie. Dit is ten eerste het belang van zogenaamd 'geprioriteerd toezicht' en ten tweede het door het COA nader invulling geven aan een zogenaamde 'Afsprakenmatrix'.

Het belang van geprioriteerd toezicht

Uit hoofdstuk 4 komt naar voren dat Bureau Beke, gezien de specifieke situatie in Brummen, veel belang hecht aan de rol die de COA-beveiliging, de boa's en de politie kan vervullen. Zeker de eerste periode (bijvoorbeeld het eerste halve jaar na de start van de asielopvanglocatie) is het van belang om goed de vinger aan de pols te houden wat betreft leefbaarheid en veiligheid in de publieke ruimte. Zonder er automatisch vanuit te gaan dat er allerlei incidenten zullen plaatsvinden, kan de nodige preventieve inzet van

16. Zie www.coa.nl/nl/coa-klachtenregeling.

bovengenoemde drie partijen naar onze mening bijdragen aan een meer prettige leefomgeving rondom de opvanglocatie en in Brummen zelf, zowel voor asielzoekers als Brummenaren.

Concreet hebben we de extra focus van de drie instanties 'geprioriteerd toezicht' genoemd. Dit betekent niet automatisch dat de COA-beveiliging, de boa's en de politie extra capaciteit hoeven in te zetten, maar wat ons betreft een meer specifieke, net andere taakinvulling zouden moeten vervullen.

Voor de COA-beveiliging betekent dit een proactieve rol op het terrein zelf, op gezette tijden dat er veel beweging is van schoolgaande jeugd. Overigens hoeft deze rol niet door de COA-beveiliging vervuld te worden, maar zouden enkele (door het COA gerekruteerde vrijwillige) verkeersregelaars deze taak ook kunnen vervullen.

Voor de boa's zal het een (tijdelijk) andere prioritering betekenen, omdat ze zich zullen moeten focussen op bepaalde hot spots en hot times. In het kader van goed dynamisch beheer is het juist voor hen relevant om goed te blijven monitoren waar mogelijke overlastlocaties ontstaan en op welk moment van de dag dat is.

De zogenaamde 'asielagent' (operationeel specialist asiel) verdient nog enige toelichting. Naast de inzet die de politie in het geval van calamiteiten (zogenaamde 'prio-1-meldingen') zal plegen, zien wij meerwaarde in een dergelijk specialistische functie voor Brummen. Onze ervaringen rondom azc Zutphen zijn positief voor wat betreft een betrokken wijkagent die specifiek voor taken rondom azc Zutphen uren toegewezen kreeg. Een combinatie van het azc Zutphen en de toekomstige opvang in Brummen zou de informatiepositie van een dergelijke asielagent naar onze mening verder versterken voor wat betreft korte lijnen met andere betrokken partijen (bijvoorbeeld COA, gemeenten, boa's), maar ook wat betreft het (her)kennen van asielzoekers zelf. In dat verlengde is er een goede vergelijking te maken met de zogenaamde 'instellingsagent', die in Zutphen nauw contact heeft over het reilen en zeilen op de diverse zorginstellingen binnen de gemeente Zutphen. Mocht deze functie inderdaad vervuld worden, dan achten we het van belang dat het een politiefunctionaris wordt met affiniteit met het thema asiel.

Nadere invulling geven aan afspraken met organisaties via de zogenaamde 'Afsprakenmatrix'

In hoofdstuk 4 is regelmatig geschreven dat het COA nadere afspraken zal moeten maken met diverse betrokken instellingen. Deze organisaties zouden regelmatig met asielzoekers te maken kunnen krijgen. We beschouwen de inhoud van de matrix niet als verplichtend, maar zien dit meer als adviezen waarover tussen de partijen afspraken gemaakt kunnen worden.

We noemen deze instellingen in willekeurige volgorde, met daarachter de te bespreken thema's:

Figuur 5.1: de Afsprakenmatrix

Instantie	**Te bespreken thema's**							
	Afspraken over betreden terrein van De Lans, het COA en bedrijven op het industrieterrein	Afspraken over melden en opvolgen overlast/criminaliteit	Afspraken over gedrag in pand/op terrein van verschillende instanties/bedrijven	Afspraken over bouwwerkzaamheden	Afspraken over gebruik ruimte op terrein van De Lans	Afspraken over aard hek/heg	Afspraken over gezamenlijke werkwijze rondom hot times	Afspraken over rioleringen en stroomkabels
School De Lans	X	X	X	X	X	X	X	X
Direct omwonende aan de noordzijde van het terrein						X		
Agrariër die met tractor over het terrein rijdt	X							
Winkels (met name Aldi, Dekamarkt, Jumbo, Primera, TinQ, Kuster Olie, Het Brummens Friethuis)		X	X					
NS		X	X					
Organisatoren evenementen (Pinksterfestival, Koningsdag, kermis en vogelschieten)		X	X					
Vertegenwoordiger bedrijven industrieterrein	X	X						
Gemeente Brummen								X

Bijlage 1: nadere duiding specifieke locaties

In deze risicoanalyse is op twee momenten een verwijzing opgenomen naar specifieke locaties op het terrein. Het gaat ten eerste om de zij-ingang die, mogelijk met recht van overpad, over de toekomstige COA-locatie naar school De Lans loopt en ten tweede om het plaatsen van extra bosschages/heggen plaatsen op plekken waar nieuwbouw ongewenste zichtlijnen voor de direct omwonenden opleveren. In onderstaande figuur worden deze plekken nader geduid.

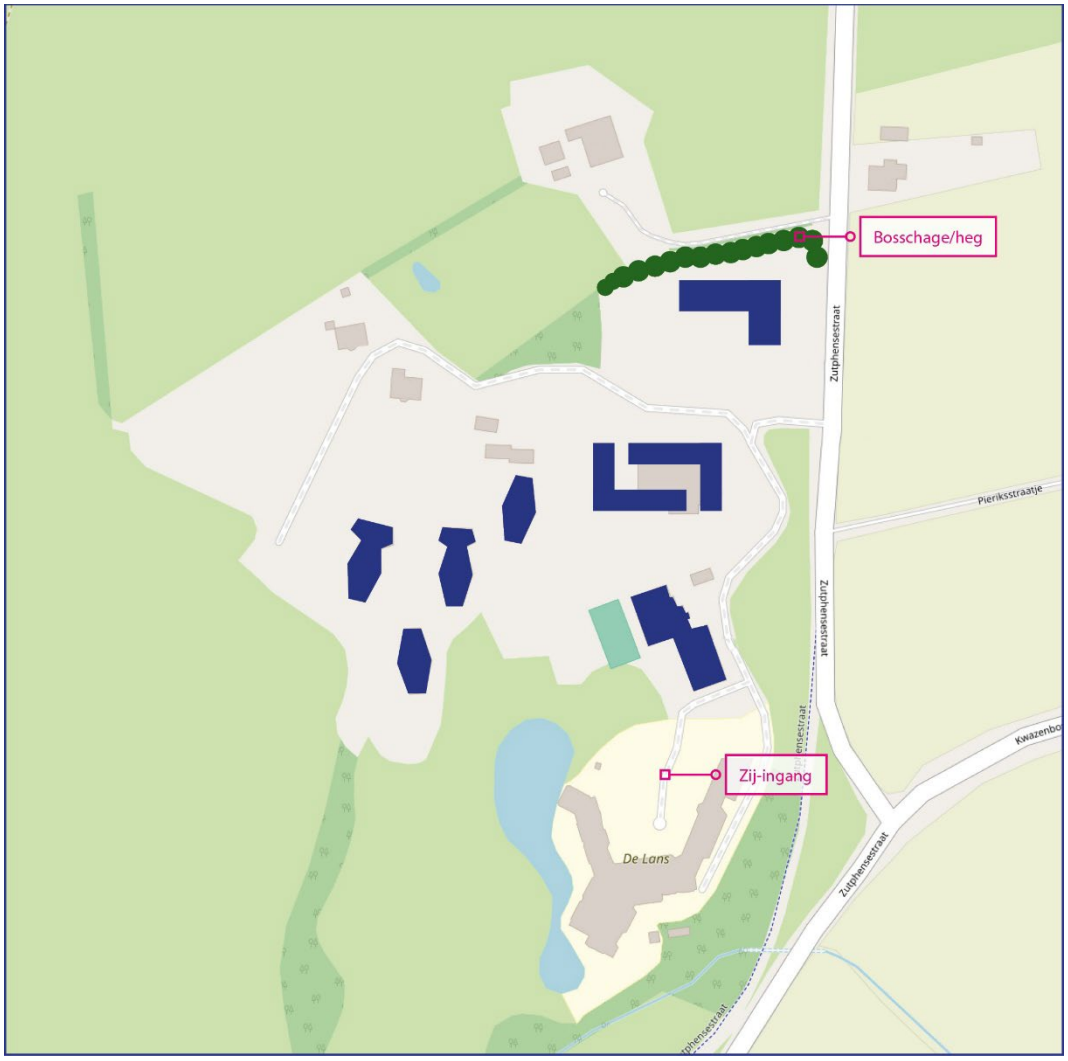

Bijlage 2: suggesties bordje ‘privéterrein’

Voor de risicoanalyse in de gemeente Rijssen-Holten heeft Bureau Beke een publieksvriendelijk bord ontwikkeld dat als suggestie is meegegeven in de risicoanalyse. De wens was, om zo min mogelijk negatieve associaties rondom een bordje te krijgen, waardoor is niet is gekozen voor tekst en een rode rand (met een enkele rode streep erdoor). De huisjes symboliseren de vakantiehuizen die veelvuldig in de omgeving van de asielopvanglocaties staan. Een dergelijk bord zou ook voor omwonenden binnen de gemeente Brummen ontworpen kunnen worden.

Bureau Beke
Turfstraat 1
6811 HL Arnhem
T 026 443 86 19
info@beke.nl

bureaubeke.nl